

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku
za rok 2011

Spis treści

Wstęp	3
I. Pomoc osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej.....	3
1. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej	3
2. Świadczenia z pomocy społecznej	4
2.1 Zadania własne gminy	5
2.2 Zadania zlecone gminie	9
2.3 Zadania własne powiatu	10
2.3.1 Rodzinna opieka zastępcza	10
2.3.2 Interwencja kryzysowa	12
2.3.3 Poradnictwo specjalistyczne	15
2.3.4 Usamodzielnianie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze	15
2.3.5 Placówki opiekuńczo-wychowawcze	16
2.3.6 Domy pomocy społecznej	17
2.4 Zadania zlecone powiatowi	18
2.4.1 Środowiskowy Dom Samopomocy	18
2.4.1 Pomoc cudzoziemcom	22
II. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych	23
III. Pomoc kombatantom i osobom represjonowanym	23
IV. Działania aktywizacyjne i reintegracja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	24
1. Pomoc osobom bezrobotnym i nieaktywnym zawodowo zagrożonym wykluczeniem społecznym	24
2. Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością	26
3. Pomoc osobom i rodzinom, w których występuje uzależnienie od alkoholu	28
4. Działania na rzecz społeczności romskiej	29
5. Pomoc osobom niepełnosprawnym	30
6. Pomoc osobom starszym	32
7. Pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz osobom stosującym przemoc	34
7. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	35
V. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	36
VI. Realizacja zadań z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz o dodatkach mieszkaniowych	37
1. Świadczenia rodzinne	37
2. Pomoc Fundusz alimentacyjny i dłużnicy alimentacyjni	39
3. Dodatki mieszkaniowe	40
VII. Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku z innymi podmiotami	42
VIII. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku	44
Przepisy prawne	44

Wstęp

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych osobom i rodzinom, które nie są w stanie samodzielnie ich pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im bytowanie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym poprzez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

I. POMOC OSOBOM I RODZINOM BĘDĄCYM W TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ

W 2011 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku przyznał różnego rodzaju świadczenia pomocy społecznej dla około 7 % mieszkańców miasta Białegostoku.

Tabela Nr 1. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców miasta Białegostoku

Rok	Liczba mieszkańców Białegostoku (dane z narzędzia „ocena zasobów pomocy społecznej w gminie” - dane GUS)	Liczba osób, którym przyznano decyzję świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% mieszkańców Białegostoku objętych pomocą
1	2	3	4	5	6
2011	277 795	12 437	9 196	18 402	6,62 %

1. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej, jednakże pod warunkiem wykorzystania przez nich własnych uprawnień, zasobów i możliwości. Stosownie do ustawowych regulacji przyznawane świadczenia mają dwójaki charakter: obowiązkowy bądź fakultatywny. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia dostosowane są do indywidualnych okoliczności uzasadniających potrzebę udzielenia pomocy oraz uzależnione od możliwości finansowych Ośrodka.

W roku 2011 prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało osobom i rodzinom, których dochód (netto) nie przekraczał kryterium dochodowego wynoszącego:

- dla osoby samotnie gospodarującej - 477 zł,
- na osobę w rodzinie - 351 zł (w przypadku rodziny),

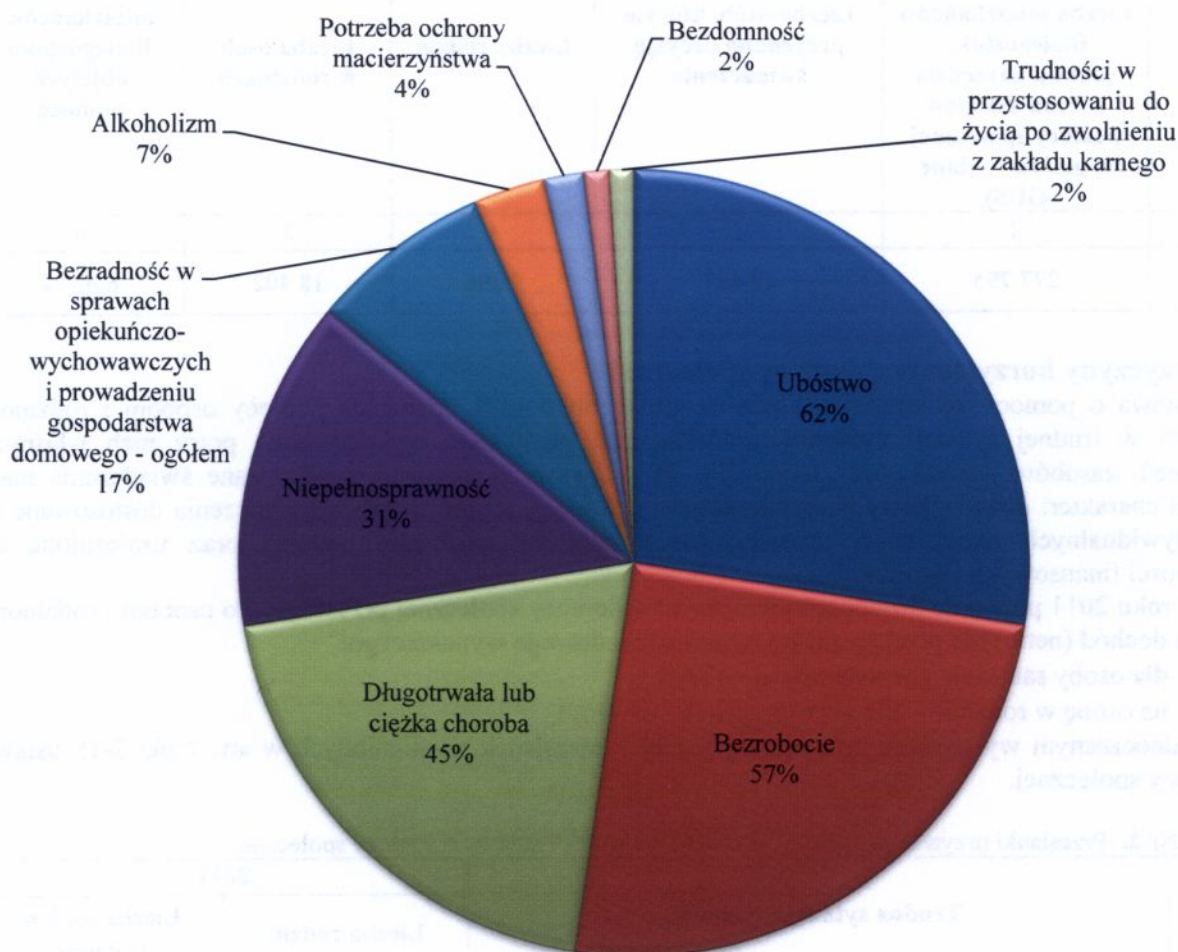
przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z przesłanek wymienionych w art. 7 pkt 2-15 ustawy o pomocy społecznej.

Tabela Nr 2. Przesłanki przyznania pomocy, wymienione w art. 7 ustawy o pomocy społecznej

Lp.	Trudna sytuacja życiowa	2011	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	Ubóstwo	5733	11035
2.	Sieroctwo	5	8
3.	Bezdomność	217	239
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	343	1309
	w tym: wielodzietność	97	526
5.	Bezrobocie	5203	11296
6.	Niepełnosprawność	2846	4765
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	4161	7702
8.	Przemoc w rodzinie	24	56
9.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - ogółem	1555	4765
	w tym: rodziny niepełne	1288	3554
	rodziny wielodzietne	235	1254

10.	Alkoholizm	607	909
11.	Narkomania	20	26
12.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	205	253
13.	Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	42	62
14.	Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	26	74
15.	Zdarzenia losowe	8	16
16.	Sytuacja kryzysowa	4	12
17.	Kłęsa żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Wykres Nr 1. Liczba rodzin korzystających w 2011r. z pomocy ze względu na okoliczności jej przyznania (określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej)

Najczęściej występującą dysfunkcją, w stosunku do rodzin korzystających z pomocy, będącą przyczyną trudnej sytuacji życiowej wielu rodzin było ubóstwo. Z powodu tej okoliczności pomoc przyznano 5 733 rodzinom. Ubóstwo jest zjawiskiem współwystępującym z innymi dysfunkcjami. Jako główny czynnik trudnej sytuacji życiowej rodziny, w tym ubóstwa, występuje bezrobocie. W 2011r. występowało ono w 5 203 rodzinach. Duża liczba osób i rodzin jako uzasadnienie do korzystania z pomocy społecznej wykazywała długotrwałą lub ciężką chorobę oraz niepełnosprawność. Kolejną dysfunkcją, będącą podstawą przyznania świadczenia była bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, przy czym w większości przypadków dotyczyła rodzin niepełnych.

2. Świadczenia z pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku przyznał w drodze decyzji administracyjnej – w ramach zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej – świadczenia 18 402 osobom z 9196 rodzin.

Na ogólną liczbę 55 293 decyzji wydanych w 2011r. przez MOPR w sprawie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych pomocy społecznej (z wyłączeniem spraw dotyczących korzystania z domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo – wychowawczych, rodzin zastępczych i usamodzielniania

wychowanków) wpłynęło 161 odwołań. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Białymstoku wydało dotychczas 150 rozstrzygnięć, 3 są w trakcie rozpatrywania, a 8 spraw MOPR rozstrzygnął we własnym zakresie.

Tabela Nr 3. Informacja z postępowania decyzyjnego za okres od 01.01.2011r.-31.12.2011r.

rodzaj decyzji	ilość decyzji ogółem	ilość wniesionych odwołań	ilość decyzji zmienionych w trybie art.132 k.p.a	sposób rozstrzygnięcia odwołań						ilość odwołań w trakcie rozpatrywania
				postanowiono o niedopuszczeniu odwołania	utrzymano w mocy	uchylono i wydano nową decyzję	uchylono i umorzono postępowanie	umorzono postępowanie odwoławcze	uchylono i przekazano sprawę do ponownego rozpatrzenia	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Decyzje w sprawie świadczeń z pomocy społecznej	55 293	161	8	11	114	1	0	3	21	3

MOPR przekazał 5 zażeń na postanowienia/zawiadomienia do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Białymstoku, z czego 4 uznano za niezasadne, 1 uchylono w całości i przekazano do ponownego rozpatrzenia. Do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku złożono 15 skarg na decyzje, z czego 8 zostało oddalonych, 7 skarg jest w trakcie rozpatrywania.

2.1. Zadania własne gminy

Świadczenia pieniężne

Tabela nr 4. Liczba rodzin/osób w rodzinach oraz kwoty świadczeń realizowanych w ramach zadań własnych gminy

Lp.	Formy pomocy	2011		
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Kwota świadczeń w zł
1.	Zasiłki stałe	1344	1496	4 946 386
2.	Zasiłki okresowe	5738	11372	7 662 829
3.	Zasiłki celowe ogółem, w tym:	7480	15343	5 236 350
	- na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	8	16	12 050
	- zasiłki specjalne celowe	1499	3588	879 493
4.	Sprawienie pogrzebu	31	31	51 150

Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Tabela Nr 5. Liczba świadczeniobiorców oraz koszt opłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zadań własnych gminy

Lp.	Formy pomocy - zadania własne gminy	Liczba świadczeniobiorców, za których opłacana była składka
1.	Osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu	1283
2.	Osoby bezdomne wychodzące z bezdomności niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu	1
3.	Osoby realizujące kontrakt socjalny niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu (w ramach projektu EFS)	45
4.	Osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w CIS	28
5.	Osoby, które uzyskały w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, objęte indywidualnym programem integracji na podstawie przepisów o pomocy społecznej, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu	9

6.	Dzieci przebywające w placówkach pełniących funkcje wychowawcze niepodlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu (dane placówek) – finansowane z budżetu placówek	195
----	---	-----

Gminny program osłonowy

Stosownie do art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 19 pkt 16 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych odpowiednio gminy i powiatu należy podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku na podstawie Uchwały Nr LXI/802/10 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 8 listopada 2010r. w okresie od 1 stycznia 2011r. do 31.12.2011r. realizował gminny program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Miasta Białegostoku.

Pomoc lekowa adresowana była do mieszkańców Miasta Białegostoku - osób niezdolnych do pracy z tytułu wieku (ukończone 60 lat przez kobietę i 65 lat przez mężczyznę), osób przewlekle chorych w wieku produkcyjnym, osób niepełnosprawnych znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i ponoszących wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza. Zgodnie z ust. 4 rozdziału 2 Programu pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przysługiwała, jeżeli:

- miesięczne wydatki osoby uprawnionej na zakup zleconych przez lekarza leków w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku przekroczyły kwotę 20 zł,
- dochód osoby samotnie gospodarującej nie przekraczał kwoty 834,75 zł, tj. 175% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, określonego zgodnie z art. 8 ust.1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej,
- dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 614,25 zł, tj. 175% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, określonego zgodnie z art. 8 ust.1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej.

Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na zakup leków zleconych przez lekarza była przyznawana w wysokości wydatków poniesionych na ten cel przez osobę uprawnioną lub uprawnionego członka rodziny w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku, jednak łącznie nie mogła być wyższa od kwoty:

- 105,30 zł w przypadku 1 osoby uprawnionej w rodzinie (tj. 30% z 351zł, kryterium dochodowego na osobę w rodzinie),
- 157,95 zł w przypadku 2 osób uprawnionych w rodzinie (tj. 45% z 351zł, kryterium dochodowego na osobę w rodzinie),
- 210,60 zł w przypadku 3 i większej liczby osób uprawnionych w rodzinie (tj. 60% z 351zł, kryterium dochodowego na osobę w rodzinie).

Kwota pomocy wypłaconej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w ramach Programu osłonowego stanowiła 88,82% kwoty udokumentowanych wydatków na leki poniesionych przez osoby uprawnione.

Tabela Nr 6. Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków na leki w 2011r. - w ramach gminnego programu osłonowego

	2011r.
Liczba rodzin	1265
Liczba osób uprawnionych:	1361
w tym:	
- niepełnosprawnych	884
- przewlekle chorych w wieku produkcyjnym	526
- w wieku emerytalnym	198
Liczba wniosków ogółem:	5195
w tym	
1 os. uprawniona	4895
2 os. uprawnione	274
3 i więcej os. uprawnionych	26
Kwota przyznanej pomocy /w zł/	419 987,49
Kwota udokumentowanych wydatków na leki /w zł/	472 871,74

Pomoc państwa w zakresie dożywiania

Program realizowany był w oparciu o ustawę z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Przewiduje on wsparcie w formie posiłków oraz zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności. Pomoc w ramach programu mogła być przyznana, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Uchwałą Nr XXVI/301/08 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 31 marca 2008r. zostały określone warunki odpłatności za pomoc w formie posiłku udzielonego w ramach ww. programu, co pozwoliło na skorzystanie z tej formy pomocy większej ilości osób/rodzin.

Tabela Nr 7. Pomoc w zakresie dożywiania

Wyszczególnienie		Liczba osób	Koszt ogółem (w zł)	Środki własne (w zł)	Dotacja (w zł)
Liczba osób objętych programem ogółem, w tym:		14 173	7 034 174	1 692 254	5 341 920
Liczba osób objętych programem, którym MOPR wypłacił zasiłek/opłacił posiłek z budżetu Ośrodka		13 601	5 868 933	1 256 933	4 612 000
posiłek	dzieci do 7 roku życia	967	339 140	88 683	250 457
	uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	3472	938 125	284 314	653 811
	pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	ŚDS - 48	33 763	6 910	26 853
		DzDPS - 572	832 968*	354 653*	478 315*
	dożywianie dzieci zgłoszonych przez szkoły (bez konieczności wydawania decyzji)	283	97 356	27 292	70 064
zasiłek celowego	dzieci do 7 roku życia	1 656	4 460 549	849 734	3 610 815
	uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	1 890			
	pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	7554			
utworzenie lub doposażenie punktów			332 273**	80 668**	251 605**

*Finansowane z budżetu Dziennego Domu Pomocy Społecznej

** Finansowane z budżetu Departamentu Edukacji

W 2011r. w ramach programu dożywianiem objęto 14 173 osoby, które otrzymały pomoc na łączną kwotę 7 034 175 zł, z czego z budżetu MOPR wypłacono 5 868 933 zł (środki własne 1 256 933 zł, dotacja – 4 612 000 zł).

W styczniu 2009r. weszła w życie zmiana ustawy, zgodnie z którą w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń lub dziecko korzystające z zajęć w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego w szkole lub przedszkolu wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor placówki udziela pomocy w formie posiłku, informując jednocześnie ośrodek pomocy społecznej o udzieleniu pomocy. Udzielenie pomocy nie wymaga ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania przez ośrodek pomocy społecznej decyzji administracyjnej. W oparciu o powyższy przepis MOPR w Białymstoku w 2011r. opłacił posiłki 283 dzieciom na łączną kwotę 97 356 zł.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

W roku 2011 usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych świadczone były przez trzy podmioty:

- „Caritas” Archidiecezji Białostockiej,
- Polski Czerwony Krzyż,

– Polski Komitet Pomocy Społecznej.

Obowiązujące w 2011r. ceny odpłatności za 1 godzinę usług wynosiły: 15,35 zł (PCK, PKPS) oraz 15,15 zł (Caritas). Rada Miejska Białegostoku Uchwałą Nr XXVI/248/04 z dnia 31 maja 2004r. ustaliła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Zgodnie z nią ustalano odpłatność za świadczone usługi.

Tabela Nr 8. Liczba rodzin/osób w rodzinach oraz kwota wydatkowana na świadczenie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych gminy

Formy pomocy	2011		
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Kwota świadczeń w zł
Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania	347	347	2 305 828

Od 7 lipca 2008r. w Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku przy ul. Baranowickiej 203 świadczone są specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z chorobą Alzheimera. Obowiązująca cena odpłatności za jedną godzinę usługi w 2011r. wynosiła 3,90 zł. W 2011r. z ww. formy pomocy skorzystało 15 osób.

Praca socjalna

Praca socjalna jako forma wsparcia ma na celu przeciwdziałanie skutkom pojawiających się zagrożeń związanych z nieprawidłowym funkcjonowaniem rodziny i jej członków.

Pracą socjalną (świadczoną dla klientów korzystających z innych form pomocy społecznej i w przypadku korzystania wyłącznie z tej formy wsparcia) w środowisku lokalnym w 2011r. objęto 12 598 osób samotnie gospodarujących i rodzin.

Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej podejmowali m.in. działania takie jak:

- rozpoznawano i ustalano potrzeby w zakresie pomocy społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób i rodzin dysfunkcyjnych, które z powodu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, przemocy w rodzinie, alkoholizmu, bezdomności, narkomanii lub innych okoliczności, znalazły się w trudnej sytuacji życiowej,
- informowano osoby/rodziny o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy m.in. o możliwości uzyskania świadczeń rodzinnych, alimentów płaconych przez fundusz alimentacyjny, o możliwości podwyższenia alimentów, a także o możliwości rozłożenia na raty oraz umorzenia zaległości czynszowych, uzyskania dodatku mieszkaniowego,
- pomagano osobom i rodzinom w uzyskaniu wsparcia w formie żywności, odzieży, obuwia z Caritas, PCK, PKPS,
- występowano do Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku celem poparcia wniosków osób i rodzin o przydział lokalu socjalnego,
- pomagano osobom i rodzinom w rozwiązywaniu problemów przemocy w rodzinie – uruchamiano procedury Niebieskiej Karty, kierowano do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w celu uzyskania specjalistycznej porady np. prawnika, psychologa, monitorowano środowisko,
- pomagano w kompletowaniu dokumentów do: Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białymstoku - w celu uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, szkół - w celu uzyskania stypendiów, sądów, komorników lub działu świadczeń rodzinnych - w celu uzyskania alimentów, działu świadczeń rodzinnych - w celu nabycia uprawnień do zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz uzyskania dodatku mieszkaniowego,
- kontaktowano się z pedagogami szkolnymi, wychowawcami, kuratorami, lekarzami rodzinnymi, najbliższą rodziną, sąsiadami celem poprawy funkcjonowania rodziny,
- wskazywano rodzicom instytucje, w których mieli możliwość uzyskania diagnozy rozwoju i rehabilitacji dzieci,
- kierowano dzieci do świetlic socjoterapeutycznych,
- byłych więźniów kierowano do Stowarzyszenia Penitencjarnego „Patronat”, osoby bezdomne do noclegowni, ogrzewalni, Domu dla Bezdomnych,
- w okresie jesienno - zimowym monitorowano miejsca przebywania bezdomnych,
- zawierano z osobą bezdomną programy wychodzenia z bezdomności,
- współpracowano z dzielnicowymi poprzez wspólne wejścia w środowisko, monitorowano środowiska z problemem przemocy w rodzinie lub zagrożonych patologią,

- mobilizowano osoby z zaburzeniami psychicznymi do podjęcia specjalistycznego leczenia psychiatrycznego,
- pomagano w realizacji postanowień sądu o przyjęcie osoby chorej do szpitala psychiatrycznego,
- podejmowano interwencje w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia, szczególnie w sprawach dotyczących małoletnich, osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych oraz z zaburzeniami psychicznymi, poprzez wzywanie funkcjonariuszy Policji, także z udziałem innych służb, jak np. lekarzem rodzinnym, pracownikami pogotowia ratunkowego, administracją osiedlową, Policją, sądami,
- pomagano w redagowaniu pism urzędowych, takich jak podania, pozwody do sądów,
- wydawano klientom zaświadczenia do instytucji i organizacji społecznych m.in. do sądu, Policji, komornika sądowego, Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Białymstoku, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białymstoku, Wojewódzkiej Poradni Zdrowia Psychicznego w Białymstoku, organizacji pozarządowych, przedszkoli, szkół, uczelni,
- aktywizowano klientów do dokonywania rejestracji w urzędzie pracy (a następnie jej utrzymania), do podjęcia pracy stałej lub dorywczej, prac społecznie użytecznych oraz motywowano do uczestnictwa w kursach, szkoleniach umożliwiających nabycie nowych umiejętności przydatnych w poszukiwaniu pracy, podwyższenia kwalifikacji,
- wydawano „karty aktywności zawodowej bezrobotnego” celem dokumentowania faktu poszukiwania pracy przez osobę bezrobotną,
- monitorowano funkcjonowanie osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych w środowisku (pomagano w realizacji recept, w uzyskaniu dostępu świadczeń zdrowotnych, kontaktowano się z administracją osiedlową celem naprawy usterek występujących w mieszkaniach podopiecznych),
- pomagano w uzyskaniu uprawnień do świadczeń emerytalno – rentowych w ZUS i KRUS,
- informowano o możliwości uzyskania ulg oraz o uprawnieniach przysługujących osobie niepełnosprawnej,
- pomagano w realizacji programów usamodzielnienia młodzieży opuszczającej rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- występowało z wnioskami do Sądu o objęcie rodzin nadzorem kuratora oraz o umieszczenie osób w domu pomocy społecznej bez ich zgody,
- udzielano informacji osobom i rodzinom zagrożonym problemem alkoholowym o możliwości podjęcia terapii, motywowano osoby/rodziny do utrzymania abstynencji od alkoholu, współpracowano z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białymstoku, rozpoznawano sytuację osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu, przeprowadzano wywiady środowiskowe, kierowano wnioski do MKRPA w sprawie leczenia osób uzależnionych od alkoholu,
- kwalifikowano rodziny do programu „Asystent rodziny”,
- osoby bezrobotne, bezdomne kierowano do Centrum Integracji Społecznej,
- pomagano w załatwieniu formalności związanych z umieszczeniem dziecka w przedszkolu.

Praca socjalna była również realizowana za pomocą kontraktu socjalnego, który jest pisemną umową pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej, a pracownikiem socjalnym. To nowoczesne narzędzie wykorzystywane jest na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej klientów i ich rodzin oraz w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Kontrakt socjalny określa sposób współdziałania klienta z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu problemów osoby/rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej. W 2011r. realizowano 609 kontraktów socjalnych (zawarto 574 nowych kontraktów, w tym 359 w ramach projektu „Aktywność kluczem do sukcesu” oraz kontynuowano 35 kontraktów zawartych w poprzednich latach). Spośród wszystkich osób, z którymi zawarto kontrakty, 466 osób zakończyło pozytywnie realizację ustalonych działań, zaś 57 osób zerwało zawartą umowę. Pozostałe kontrakty (tj. 86) będą nadal realizowane w 2012r.

2.2. Zadania zlecone gminie

Specjalistyczne usługi opiekuńcze na podstawie Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych świadczone były dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Obowiązująca w 2011r. cena odpłatności za 1 godzinę usług wynosiła 17,66 zł (usługi świadczone były przez PCK i PKPS).

Tabela Nr 9. Udzielone świadczenia oraz kwota wydatkowana na świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych

Formy pomocy - zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	2011		
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Kwota świadczeń w zł
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	22	24	237 456

2.3. Zadania własne powiatu**2.3.1. Rodzinna opieka zastępcza**

Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia zawodowym rodzinom zastępczym jest jednym z elementów zapewnienia opieki i wychowania dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

W 2011r. na terenie Białegostoku funkcjonowały 263 rodziny zastępcze, w których umieszczonych było 345 dzieci.

Tabela Nr 10. Typy rodzin zastępczych i liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych rodzinach zastępczych w ciągu roku

Lp.	Typ rodziny zastępczej	Liczba rodzin zastępczych	Liczba umieszczonych dzieci
1.	spokrewniona z dzieckiem	231	288
2.	niespokrewniona z dzieckiem	22	30
3.	niespokrewniona z dzieckiem zawodowa rodzina zastępcza wielodzietna	7	17
4.	niespokrewniona z dzieckiem zawodowa rodzina zastępcza specjalistyczna	2	3
5.	niespokrewniona z dzieckiem zawodowa rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego	1	7
Ogółem		263	345

Wysokość pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej w 2011r. uzależniona była od kilku kryteriów:

- dochodu dziecka: renty wraz z dodatkiem dla sierot zupełnych, zasiłku pielęgnacyjnego, otrzymywanych alimentów oraz kwoty odpowiadającej dochodom uzyskiwanym z majątku dziecka,
- wieku dziecka,
- stanu zdrowia dziecka,
- niedostosowania społecznego dziecka, jeżeli wykazuje ono przejawy demoralizacji w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Tabela Nr 11. Kwoty pomocy pieniężnej przyznawanej w roku 2011 rodzinom zastępczym na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka

Lp.	Wiek dziecka	Kwota w zł
1.	do ukończenia 7 roku życia	988,20 zł
2.	do ukończenia 7 roku życia, posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	1317,60 zł
3.	od 7 do 18 roku życia	658,80 zł
4.	od 7 do 18 roku życia, posiadające orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności	988,20 zł

Tabela Nr 12. Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących w 2011 roku

Lp.	wyszczególnienie	2011
1.	Liczba rodzin zastępczych	263
2.	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	345

Rodziny zastępcze funkcjonujące w 2011r. na terenie miasta Białegostoku:

- 10 rodzin zastępczych (nowo utworzonych w 2011r.), w których przebywało 13 dzieci z innych powiatów,
- 30 rodzin zastępczych (nowo utworzonych w 2011r.), w których umieszczono po raz pierwszy 39 dzieci z miasta Białegostoku,
- 25 rodzin zastępczych (utworzonych przed 2011r.), w których przebywało 38 dzieci z innych powiatów,
- 198 rodzin zastępczych (utworzonych przed 2011r.), w których przebywało 255 dzieci z miasta Białegostoku.

W 2011r. 28 małoletnich wychowanków opuściło rodzinę zastępczą z przyczyn:

- powrót do rodziny naturalnej - 10 dzieci,
- umieszczenie w placówce opiekuńczo – wychowawczej - 1 dziecko,
- umieszczenie w innej rodzinie zastępczej - 12 dzieci,
- adopcja - 1 dziecko,
- inny powód (zmiana miejsca zamieszkania) - 4 dzieci.

Liczba rodzin zastępczych w ciągu całego roku ulegała zmianom. Przyczyną zmian był fakt rozwiązania części rodzin zastępczych, rozpoczęcie procesu usamodzielnienia wychowanków, a także zmiana przez nich planów życiowych, kilka rodzin zmieniało miejsce zamieszkania.

Tabela Nr 13. Pomoc pieniężna wypłacona w 2011 roku dla rodzin zastępczych

Rodzaj pomocy pieniężnej	TYP RODZINY ZASTĘPCZEJ:						Łącznie kwota w zł
	spokrewniona		niespokrewniona		zawodowa		
	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba świadczeń	Kwota w zł	
na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	2 874	1 871 552	312	278 141	230	188 229	2 337 922
pokrycie niezbędnych wydatków związanych z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej	41	80 070	2	6 020	8	15 780	101 870
wynagrodzenie zawodowych rodzin zastępczych	0	0	0	0	112	325 132	325 132
Razem							2 764 924

W 2011r. wydano 186 decyzji administracyjnych w sprawie opłaty rodziców biologicznych za pobyt dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie miasta Białegostoku oraz dzieci pochodzących z Białegostoku, ale umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu. W przypadku czterech rodziców biologicznych została ustalona opłata za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej.

W 2011r. zostało wydanych 320 decyzji administracyjnych w sprawie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych (przyznających pomoc po raz pierwszy i zmieniających zakres przyznania ww. pomocy oraz decyzji wygaszających, stwierdzających świadczenia nienależnie pobrane, umorzenia postępowań), w tym 48 decyzji administracyjnych przyznających jednorazowe świadczenie pieniężne na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka.

W sprawie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych w 2011r. Dział Rodzinnej Opieki Zastępczej wydał 554 decyzje. Od jednej decyzji wniesiono odwołanie - Samorządowe Kolegium Odwoławcze rozstrzygnęło sprawę poprzez uchylenie i wydanie nowej decyzji.

W 2011r. w dyspozycji Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku pozostawały dwa lokale mieszkalne rotacyjne (przy ul. Nowy Świat 4 m. 5 i 5B o powierzchni użytkowej 111,21 m² i przy ul. Nowy Świat 4 m. 7 i 7A o powierzchni użytkowej 92,44 m²), które na czas pełnienia funkcji użyczane były dwóm rodzinom pełniącym funkcje zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych. Obecnie w ww. mieszkaniach ulokowane są dwie zawodowe rodziny zastępcze, w których przebywa łącznie ośmioro dzieci (w pierwszej rodzinie 3 dzieci, w drugiej rodzinie 5 dzieci).

W 2011r. zrealizowano zadanie publiczne wspierane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej pod tytułem „Wsparcie zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych poprzez doposażenie w niezbędny sprzęt domowy”. W ramach realizacji tego zadania zakupiono wyposażenie mieszkań

8 zawodowym niespokrewnionym z dzieckiem rodzinom zastępczym m.in.: zakupiono sprzęt AGD, wyposażono 2 kuchnie w meble kuchenne, 1 jadalnię w stół i krzesła oraz urządzono 1 pokój dziecięcy.

Z inicjatywy Ośrodka w 2011r. rodziny zastępcze po raz kolejny wyjechały na wypoczynek wakacyjny do ośrodka Stowarzyszenia Pomocy Rodzinie „Droga” w Jastarni. Wypoczynek był połączony z terapią dla dzieci i rodzin. Łącznie wyjechało 7 rodzin zastępczych z 14 dziećmi.

Z powiatami właściwymi ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej zawierane są porozumienia w sprawie umieszczenia dziecka i wysokości wydatków na jego utrzymanie w kwocie świadczeń przysługujących danej rodzinie zastępczej.

W 2011r. łącznie zawarto 18 nowych porozumień. Na terenie innych powiatów umieszczono 10 dzieci pochodzących z miasta Białegostoku, natomiast na terenie miasta Białegostoku utworzono 10 nowych rodzin zastępczych, w których przebywało 13 dzieci pochodzących z terenu innego powiatu.

2.3.2. Interwencja kryzysowa

Ośrodek Interwencji Kryzysowej, prowadzony przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, jest ośrodkiem o zasięgu lokalnym, którego podstawowym zadaniem jest podejmowanie działań profilaktycznych i interwencyjnych w sytuacji nagłego lub przewlekłego kryzysu spowodowanego: przemocą domową, tragicznym wydarzeniem życiowym, utratą, osieroceniem, żałobą, problemem samobójstwa, trudnościami wychowawczymi, kryzysem małżeńskim, kryzysem spowodowanym ubóstwem, bezrobociem, długotrwałą chorobą, bezradnością itp.

Ośrodek obsługuje teren miasta Białegostoku i służy pomocą każdemu, kto znajdzie się w stanie kryzysu.

W roku 2011 przeprowadzono 6 406 interwencji. Z pomocy Ośrodka skorzystało łącznie 2 138 osób, w tym 944 osoby po raz pierwszy, zaś 1 194 – to osoby, które już wcześniej korzystały z poradnictwa w OIK.

Tabela Nr 14. Osoby, które zgłosiły się po raz pierwszy do OIK pochodziły z następujących środowisk

Rodzaj środowiska	Liczba osób
rodzina	645
rodzina niepełna	131
konkubinat	48
rodzina zastępcza	7
osoba samotna	30
nie ustalono sytuacji rodzinnej	83

Tabela Nr 15. Zgłaszane do OIK przez ww. osoby problemy

Rodzaj problemu	Liczba osób
alkoholizm	254
narkomania	10
inne uzależnienia	17
dorośle dzieci alkoholików	19
bezrobocie	29
bezradność	46
bezdolność	27
eksmisja, zagrożenie eksmisją	5
konflikt małżeński	188
konflikt rodzinny	98
inne konflikty	85
problemy wychowawcze	33
konflikt z prawem	17
handel kobietami	1
osoba doznająca przemocy	266
osoba stosująca przemoc	42
sekty	1
wypadek losowy	11
żałoba	9
myśli samobójcze	20
choroba psychiczna	18
zaburzenia psychiczne i emocjonalne	52
niepełnosprawność	24
wielodietność	17
ochrona macierzyństwa	7

Udzielanie schronienia kobietom oraz kobietom z dziećmi

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udzielił schronienia w hostelu 54 kobietom i 52 dzieciom. Jedna kobieta korzystała ze schronienia w hostelu pięciokrotnie, dwie (w tym jedna z trójką dzieci) dwukrotnie. Okres pobytu w hostelu OIK w roku 2011 wynosił 14 dni. W wyjątkowych sytuacjach okres schronienia w hostelu był przedłużany do trzech miesięcy łącznego pobytu. W roku 2011 na wniosek 24 kobiet przedłużono im pobyt w hostelu OIK. Z maksymalnego, tj. trzymiesięcznego okresu pobytu, w hostelu OIK skorzystały 3 kobiety.

Prowadzenie grup terapeutycznych i wsparcia, korekcyjno – edukacyjnych, socjoterapeutycznych, szkoły dla rodziców

Grupy dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie - na terenie OIK w 2011 roku działała grupa terapeutyczna oraz grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w relacjach rodzinnych. Grupa terapeutyczna ukierunkowana była na uwolnienie się z relacji opartych na przemocy. Spotkania grupowe umożliwiły kobietom pracę nad wzmacnianiem poczucia bezpieczeństwa w związku z doświadczaniem przemocy, pracę nad reaktywacją relacji rodzinnych oraz nabyciem umiejętności i kompetencji w radzeniu sobie z pojawiającymi się sytuacjami kryzysowymi. Terapia grupowa skoncentrowana była na budowaniu zdrowych relacji interpersonalnych.

Grupa terapeutyczna była prowadzona przez psychologa oraz specjalistę z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Grupa ta od stycznia 2011r. do okresu wakacyjnego kontynuowała zajęcia rozpoczęte jesienią 2010r. Uczestniczyło w niej 16 kobiet, które wzięły udział w 19 spotkaniach. Uczestniczki brały aktywny udział w zajęciach grupowych, z dużym zaangażowaniem podejmowały pracę terapeutyczną nad traumą związaną z konsekwencjami doświadczania przemocy, wspierały się wzajemnie tworząc system wsparcia w czasie trwania spotkań grupowych, jak również poza ośrodkiem.

Grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w relacjach rodzinnych - były prowadzone przez dwóch psychologów. Pierwsza z nich działała od stycznia do czerwca, a druga od września do grudnia 2011r. Łącznie odbyły się 34 spotkania, uczestniczyło w nich 37 kobiet w różnym wieku. Grupy stworzyły kobietom doświadczającym przemocy w rodzinie możliwość bezpiecznego reagowania na własne emocje, tak by mogły je wyrażać w konstruktywny sposób. Sprzyjały też udzielaniu wzajemnej samopomocy w sytuacjach trudnych. Były prowadzone w oparciu o dynamikę procesu grupowego z wykorzystaniem elementów terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach oraz technik relaksacyjnych. Kobiety uczestniczące w grupie odzyskiwały podstawowe poczucie bezpieczeństwa, nabyły umiejętność radzenia sobie z negatywnymi emocjami np. niepokojem, lękiem oraz sytuacjami zagrażającymi ich zdrowiu i życiu. Niektóre z uczestniczek podjęły konkretne zmiany w swoim życiu. Nauczyły się budowania zdrowych relacji z innymi ludźmi, podjęły działania przerywające przemoc, część ją ograniczyła.

Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc - w 2011r. odbywały się spotkania czterech grup korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc. Uczestniczyło w nich łącznie 50 osób (24 osoby w Areszcie Śledczym i 26 osób w OIK).

Grupy zamknięte prowadzone w Areszcie Śledczym w Białymstoku - w lipcu 2010r. zostało zawarte porozumienie między Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Białymstoku a Aresztem Śledczym w Białymstoku, dotyczące prowadzenia przez pracowników OIK programu korekcyjno-edukacyjnego dla osadzonych. Zajęcia rozpoczęły się w sierpniu 2010r. i były prowadzone przez 2 pracowników OIK. W styczniu 2011r. odbyły się dwa ostatnie spotkania, cykl ukończyło 12 osadzonych. W 2011r. zawarto kolejne porozumienie z Aresztem Śledczym w Białymstoku dotyczące prowadzenia programu korekcyjno-edukacyjnego dla kobiet osadzonych w Areszcie. Spotkania rozpoczęły się w październiku 2011r. Odbyło się 10 spotkań, w których uczestniczyło 12 osób. Realizatorzy programu planują zakończyć ww. zajęcia w kwietniu 2012r.

Grupy otwarte prowadzone w OIK - w 2011r. były realizowane dwie edycje programu:

- pierwszy cykl trwał od września 2010r. do czerwca 2011r.
- drugi cykl rozpoczął się we wrześniu 2011r. i będzie kontynuowany do czerwca 2012r.

W roku 2011 oddziaływaniami korekcyjno-edukacyjnymi w OIK objętych zostało łącznie 26 osób. Zdecydowana większość mężczyzn zgłosiła się do uczestnictwa w programie dobrowolnie. Ich decyzja spowodowana była konfliktem w rodzinie, problemami wychowawczymi, zachowaniami agresywnymi wobec osób najbliższych, trudnościami w kontroli własnych, negatywnych emocji, żądaniem partnerki, bądź groźbą złożenia w prokuraturze doniesienia o przemoc w rodzinie. W jednym przypadku osoba uczestnicząca w programie została do tego zobowiązana przez sąd. W roku 2011 odbyło się łącznie 35 spotkań grupowych w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego.

Podczas zajęć opracowywano „plan bezpieczeństwa” zapobiegający użyciu siły i przemocy. Uczestnicy nabyli nowe umiejętności służące rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie, bez użycia agresji.

Zwiększono ich kompetencje w zakresie sposobów radzenia sobie ze złością i agresją. Kształtowano umiejętność partnerskiego układania stosunków w rodzinie, uczenia się korzystania z pomocy innych oraz konstruktywnego wyrażania uczuć.

Grupa wsparcia w Areszcie Śledczym - na prośbę uczestników programu korekcyjno-edukacyjnego realizowanego w AS w marcu 2011r. powstała grupa wsparcia. Od marca do czerwca 2011r. odbyły się 4 spotkania, w których uczestniczyło 8 osób.

Inne działania w ramach programu - w roku 2011 pracownicy OIK przeprowadzili na terenie Ośrodka oraz w środowiskach rodzinnych 210 spotkań i konsultacji z osobami stosującymi przemoc oraz potencjalnymi uczestnikami oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. Łączna ilość godzin pracy indywidualnej i grupowej ze sprawcami przemocy oraz potencjalnymi uczestnikami oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wynosiła 759. W 2011r. została podpisana umowa z lekarzem psychiatrą na prowadzenie konsultacji psychiatrycznych dla osób wstępnie zakwalifikowanych do programu korekcyjno-edukacyjnego oraz ich rodzin. Do końca roku odbyło się 50 konsultacji.

Grupa socjoterapeutyczna dla dzieci - w roku 2011 grupy socjoterapeutyczne spotykały się: pierwsza - od stycznia do czerwca - cykl spotkań rozpoczęty we wrześniu 2010r., a druga - od września do końca grudnia - cykl spotkań rozpoczęty we wrześniu z przewidywanym zakończeniem w czerwcu 2012r. Na zajęcia grup socjoterapeutycznych przyjęto łącznie 26 dzieci w wieku od 7 do 13 lat. W roku 2011 odbyły się łącznie 53 spotkania. Podczas spotkań realizowane były cele terapeutyczne, edukacyjne oraz poznawcze w kierunku zmiany - likwidowania skutków urazu, głównie bycia świadkiem i ofiarą przemocy domowej, urazu rozvodu rodziców, urazu wychowywania się w rodzinie alkoholowej. W czterech blokach tematycznych realizowane były głównie zadania służące: budowaniu więzi w grupie; rozpoznawaniu i nazywaniu uczuć; nabywaniu umiejętności komunikowania uczuć; nabywaniu umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami, głównie ze złością, zazdrością, poniżeniem, lękiem, nienawiścią, smutkiem; nabywaniu umiejętności rozwiązywania konfliktów poprzez stosowanie komunikatu typu „ja”; nabywaniu umiejętności odmawiania w sytuacji presji; budowaniu pozytywnego i adekwatnego obrazu siebie; rozwijaniu umiejętności stawiania sobie celów oraz rozwijaniu motywacji do ich realizacji; poznawaniu pozytywnych form spędzania wolnego czasu; mini edukacji dzieci z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy. Podczas zajęć kulinarnych dzieci nabywały praktycznych umiejętności gotowania, przyrządzania prostych posiłków, korzystania z urządzeń elektrycznych, zachowania się przy stole. Wyżej wymienione zadania realizowane były poprzez techniki socjoterapeutyczne, tj. rundka, drama, arteterapia, zabawy ruchowe, mini edukacja, trening umiejętności.

Grupa edukacyjna dla rodziców dzieci z grupy socjoterapeutycznej - w roku 2011 w ramach realizacji zadań programu „Ku normalności” odbywały się również spotkania edukacyjne dla rodziców i opiekunów dzieci. Uczestnikami spotkań grupy były przede wszystkim matki dzieci uczęszczających na socjoterapię oraz matki korzystające z indywidualnych porad pedagogicznych w Ośrodku. W 2011r. odbyło się 6 takich spotkań (uczestniczyło w nich 16 rodziców). Na spotkaniach edukacyjnych uzyskiwali oni wiedzę z zakresu skutecznych metod wychowawczych oraz z zakresu komunikacji interpersonalnej. Udział w niej odbywał się na zasadach dobrowolności z możliwością indywidualnych konsultacji.

Zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców „szkoła dla rodziców” - celem zajęć było doskonalenie umiejętności wychowawczych poprzez budowanie prawidłowych relacji rodzic-dziecko. Odbiorcami byli rodzice, m.in. klienci MOPR (w szczególności OIK). Program obejmował 10 spotkań, a grupa miała charakter zamknięty. Do końca roku 2011 przeprowadzono łącznie 5 spotkań. Były one poświęcone zagadnieniom: poznanie, kontakt, integracja, granice w relacjach osobowych, uczucia. Realizacja pozostałych 7 spotkań tej grupy zaplanowana została na okres od 5 stycznia do końca lutego 2012r.

Realizacja projektu pn.: „Razem przeciw przemocy”

W ramach rządowego programu osłonowego pt.: „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przygotował projekt pn.: „Razem przeciw przemocy”. W ramach projektu przeprowadzono akcję informacyjną, której celem było uwrażliwienie mieszkańców Białegostoku na zjawisko przemocy oraz dostarczenie informacji, gdzie szukać pomocy w przypadku zagrożenia przemocą. Na terenie miasta zostały rozwieszone plakaty sygnalizujące problem przemocy w rodzinie, rozdawano ulotki wyjaśniające czym jest przemoc i jak sobie z nią radzić.

Odbyły się jednodniowe warsztaty (dla trzech grup) skierowane do przedstawicieli instytucji współdziałających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinach. W warsztatach wzięły udział 53 osoby (pracownicy socjalni, kuratorzy, przedstawiciele oświaty, ochrony zdrowia, Policji, Miejskiej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Warsztaty prowadzili specjaliści Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”. Uczestnicy warsztatów zdobyli podstawową wiedzę na temat pracy w grupach roboczych. Dla wielu z nich był to pierwszy kontakt z problemem przemocy w rodzinie. Warsztaty przyczyniły się do podniesienia praktycznych umiejętności w zakresie współpracy służb w ramach działań podejmowanych przez zespół interdyscyplinarny i grupy robocze.

Projekt zakończono podsumowującą konferencją pod tytułem „Razem przeciw przemocy”, która dała możliwość wymiany informacji i poszerzenia wiedzy przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych, mających za zadanie przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Konferencja została zorganizowana pod patronatem Prezydenta Miasta Białegostoku. Uczestniczyło w niej 120 osób – przedstawicieli pomocy społecznej, Policji, ochrony zdrowia, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oświaty, kuratorów. Konferencja dała możliwość integracji środowisk, które mają obowiązek wypełniać formularze „Niebieska Karta” oraz pracować w grupach roboczych.

2.3.3. Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo psychologiczne - w roku 2011 w OIK pracowało 6 psychologów (z czego 3 osoby na pół etatu). Udzielono 1 027 porad psychologicznych 787 osobom. Zakres problemów, z jakimi zgłaszali się klienci OIK obejmował: przemoc, kryzysy rozwojowe i sytuacyjne, zaburzenia emocjonalne, Dorosłe Dzieci Alkoholików, uzależnienia bliskich, kryzysy rodzinne, zaburzenia osobowościowe, zaburzenia czynnościowe (nerwice).

Poradnictwo pedagogiczne - w związku z problemami wychowawczymi pracownicy OIK udzielili 66 osobom 116 porad pedagogicznych.

Poradnictwo rodzinne - w OIK udzielono 1 739 porad rodzinnych 1 320 osobom.

Poradnictwo mieszkaniowe - udzielono 76 porad związanych z problemem wynajmu mieszkań z zasobów mienia komunalnego. Pracownicy OIK w wielu wypadkach pomagali klientom wypełniać wnioski do ZMK.

Poradnictwo psychiatryczne - w ostatnim kwartale 2011r. w OIK został zatrudniony psychiatra w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób objętych ww. programem. Do końca roku udzielonych zostało 50 konsultacji.

Poradnictwo prawne - w OIK udzielono 668 porad prawnych 458 osobom. Większość z nich dotyczyła prawa rodzinnego, prawa pracy, lokalowego oraz prawa karnego z zakresu przemocy w rodzinie. Ponadto porady prawne były świadczone przez pracownika Działu Specjalistycznego Poradnictwa Socjalnego, który udzielił pomocy 252 osobom/rodzinom. Dotyczyły one tematyki prawa rodzinnego, zabezpieczenia społecznego i ochrony praw lokatorów.

Poradnictwo socjalne - osobom i rodzinom zgłaszającym różnorakie problemy życiowe i wykazujące potrzebę wsparcia pracownicy Działu SPS udzielali porad socjalnych, zwłaszcza z zakresu przysługujących świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, prawa do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

2.3.4. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo - wychowawcze

Wychowankowie osiągający pełnoletność w rodzinie zastępczej i opuszczający placówkę opiekuńczo – wychowawczą typu rodzinnego i socjalizacyjnego, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno – wychowawczy i młodzieżowy ośrodek wychowawczy, objęci byli pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Pomoc ta udzielana była w formie:

- ✓ pieniężnej na usamodzielnienie,
- ✓ pieniężnej na kontynuowanie nauki,
- ✓ rzeczowej na zagospodarowanie,
- ✓ pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym,
- ✓ pomocy w uzyskaniu zatrudnienia,
- ✓ pracy socjalnej.

Spośród 35 wychowanków, którzy osiągnęli pełnoletność w rodzinie zastępczej w 2011 roku:

- 22 pełnoletnich wychowanków pozostało w rodzinie zastępczej do czasu ukończenia szkoły rozpoczętej przed 18 rokiem życia,
- 13 opuściło rodzinę zastępczą i rozpoczęło proces usamodzielnienia.

W 2011r. wydano 456 decyzji administracyjnych w sprawie przyznania pomocy usamodzielnianym wychowankom, w tym:

- 196 na kontynuowanie nauki,
- 69 na usamodzielnienie,
- 72 na zagospodarowanie w formie rzeczowej,
- 104 decyzji m.in. zmieniających uprzednie rozstrzygnięcia, stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia, odmawiających przyznania pomocy, wygaszających przyznaną pomoc, umarzających postępowanie, zawieszających postępowanie z urzędu,
- 15 decyzji administracyjnych w sprawie przyznania pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych (mieszkania chronionego).

Tabela Nr 16. Wysokość i zakres pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki i na zagospodarowanie w formie rzeczowej

Lp.	Usamodzielniani	pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki		pomoc pieniężna na usamodzielnienie		pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej		Kwota świadczeń łącznie
		Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota	Razem
1.	z rodzin zastępczych	130	535 966	38	159 759	44	215 685	911 410
2.	z placówek	82	286 478	28	144 936	30	145 314	576 728

Uczącym się wychowankom przysługiwała pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w wysokości 494,10 zł miesięcznie. Natomiast przeciętna wysokość przyznanej w 2011r. pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej wynosiła 4 878,36 zł (maksymalna wartość pomocy możliwa do przyznania wynosi 4 941 zł). W ramach tej pomocy wychowankowie zakupują m.in. meble, sprzęt gospodarstwa domowego i RTV, pomoce naukowe, materiały niezbędne do przeprowadzenia remontu mieszkania itp.

Pomoc pieniężną na usamodzielnienie wypłaca się wychowankom, po ukończeniu przez nich nauki. W uzasadnionych przypadkach świadczenie to może zostać wypłacone w trakcie trwania nauki. Wysokość pomocy zależała m.in. od tego czy wychowanek opuszczał placówkę czy rodzinę zastępczą, od formy opuszczanej rodziny zastępczej oraz od okresu pobytu w rodzinie zastępczej lub w placówce. W 2011r. wysokość tej pomocy kształtowała się od 1 647 zł do 6 588 zł.

Miasto Białystok dysponuje 3 mieszkaniami chronionymi dla osób usamodzielnianych. W 2011r. w ww. mieszkaniach zamieszkiwało faktycznie 13 usamodzielnianych wychowanek z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych (1 wychowanek w ciągu roku zmieniła mieszkanie chronione przenosząc się z ul. Waszyngtona na ul. Pułaskiego):

- przy ul. Pułaskiego 63/56 zamieszkiwały - 4 wychowanki,
- przy ul. Waszyngtona 22/74 zamieszkiwało - 6 wychowanek,
- przy ul. Pułkowej 1/79 zamieszkiwały - 4 wychowanki.

Wychowankowie uczestniczyli w kosztach utrzymania mieszkań, w wysokości zależnej od dochodu własnego.

2.3.5. Placówki opiekuńczo – wychowawcze

W roku 2011 Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wydał 2 postanowienia, 94 skierowania i 445 decyzji dotyczących placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela Nr 17. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Rodzaj decyzji	Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Jedynka”	Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dwójka”	Pogotowie Opiekuńcze ul. Orla 2	Nasz Dom: Dobry Pasterz ul. Mickiewicza 13	Rodzinny Dom Dziecka Nr 2 ul. Hugo Kollataja 67 m 29	Rodzinny Dom Dziecka Św. Rodziny z Nazaretu ul. Nowa 32 A	Środowiskowy Dom Rodzinny „Nasz Dom” ul. Proletariacka 21	Placówki opiekuńczo-wychowawcze na terenie innych powiatów	Ogółem
Skierowania, w tym 99 decyzji kierujących	24	80	69	9	0	0	11	0	193

decyzje w sprawie opłaty	43	54	53	10	0	0	8	0	168
decyzje wygaszające	23	41	36	7	0	1	7	0	115
decyzje umarzające	11	20	6	10	4	3	3	0	57
decyzje uchylające	0	5	1	0	0	0	0	0	6
postanowienia	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Ogółem	101	202	165	36	4	4	29	0	541

Pracownicy Działu Pomocy Instytucjonalnej MOPR w 2011r. uczestniczyli w posiedzeniach Stałych Zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, odbywających się w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Na terenie Miasta Białegostoku znajduje się 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych dysponujących łącznie 200 miejscami.

2.3.6. Domy pomocy społecznej

MOPR w Białymstoku realizując zadania ustawowe w zakresie zapewnienia opieki w domach pomocy społecznej osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącym samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych wydał 75 postanowień i 1110 decyzji, w tym:

- ✓ 226 decyzji kierujących,
- ✓ 105 decyzji orzekających o umieszczeniu w dps,
- ✓ 581 decyzji w sprawie opłaty,
- ✓ 146 decyzji wygaszających,
- ✓ 40 decyzji umarzających,
- ✓ 9 decyzji odmawiających,
- ✓ 3 decyzje uchylające.

Tabela Nr 18. Domy Pomocy Społecznej

2011r.	DPS ul. Świerkowa 9	DPS ul. Baranowicka 203 (w tym Filia w Bobrowej)	Dom Opieki Społecznej ul. Proletariacka 8	DPS na terenie innych powiatów	Krajowy Ośrodek Mieszkalno- Rehabilitacyjny	Ogółem:
decyzje kierujące	91	31	45	45	14	226
decyzje umieszczające	49	24	32	0	0	105
decyzje w sprawie opłaty	166	236	50	129	0	581
decyzje wygaszające	64	17	10	55	0	146
decyzje umarzające	8	12	3	17	0	40
decyzje odmawiające	4	0	0	5	0	9
decyzje uchylające	0	2	0	1	0	3
postanowienia	10	14	0	51	0	75
Ogółem:	392	336	140	303	14	1185

W 2011r. Dział Pomocy Instytucjonalnej przekazał do Urzędu Miasta tytułem opłaty za pobyt mieszkańców Miasta Białystok w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów dyspozycje na kwotę 4 252 471,79 zł. Przygotowywał 51 projektów umów i 59 aneksów do umów w sprawie ponoszenia przez

osoby zobowiązane opłat za pobyt bliskich w domach pomocy społecznej i Domu Opieki Społecznej ul. Proletariacka 8.

Tabela Nr 19. Liczba umów oraz aneksów do umów w sprawie ponoszenia opłaty za pobyt

2011r.	Dom Pomocy Społecznej ul. Świerkowa 9	Dom Pomocy Społecznej ul. Baranowicka 203	Dom Opieki Społecznej ul. Proletariacka 8	Domy Pomocy Społecznej na terenie innych powiatów	Ogółem:
Liczba zawartych umów	21	3	18	9	51
Liczba aneksów	35	4	0	20	59
Ogółem:	56	7	18	29	110

Kwota opłat ustalonych osobom zobowiązanym (na podstawie obowiązujących umów z uwzględnieniem aneksów) w 2011r. wynosiła 366 422,25 zł.

Ponadto MOPR w 2011r. złożył w sądzie 32 wnioski o wydanie postanowień w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej osób bezwzględnie wymagających pomocy, a niewyrażających zgody na umieszczenie.

MOPR prowadzi rejestr umów zawartych z osobami zobowiązanymi do ponoszenia opłaty za pobyt bliskich w domach pomocy społecznej i ewidencjonuje kwoty ustalonych opłat.

Na 1110 decyzji wydanych w 2011r. w sprawie domów pomocy społecznej wpłynęło 30 odwołań, przy czym jedno załatwiono we własnym zakresie, a 29 zostało rozstrzygniętych przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Białymstoku.

Tabela Nr 20. Informacja z postępowania decyzyjnego za okres od 01.01.2011r.-31.12.2011r.

rodzaj decyzji	ilość decyzji ogółem	ilość wniesionych odwołań	ilość decyzji zmienionych w trybie art.132 k.p.a	sposób rozstrzygnięcia odwołań						ilość odwołań w trakcie rozpatrywania
				postanowiono o niedopuszczalności odwołania	utrzymano w mocy	uchylono i wydano nową decyzję	uchylono i umorzono postępowanie	umorzono postępowanie odwoławcze	uchylono i przekazano sprawę do ponownego rozpatrzenia	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Decyzje w sprawie dps	1110	30	1	1	7	2	16	1	2	0

Ponadto złożono 2 zażalenia na postanowienia, które rozpatrzyło Samorządowe Kolegium Odwoławcze (umorzono 1 postanowienie z uwagi na śmierć Strony, drugie oddalono ze względu na uchybienie terminu).

2.4 . Zadania zlecone powiatowi

2.4.1. Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Białej 13/33

Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony przez MOPR jest dziennym ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i dysponuje 48 miejscami. Ze świadczonych usług w 2011r. korzystało 55 osób, w tym 6 osób z chorobą psychiczną, 49 osób upośledzonych umysłowo ze sprzężonymi zaburzeniami. Spośród uczestników ŚDS 4 osoby były ubezwłasnowolnione całkowicie.

Zajęcia dla uczestników prowadzone były indywidualnie oraz grupowo w pracowniach: plastycznej, gospodarstwa domowego, komputerowo-wydawniczej, technicznej, kulturalno-oświatowej, usprawniania fizycznego, teatralnej, snoezelen, muzycznej i treningu kulinarnego.

W wymienionych wyżej pracowniach realizowano tematykę odpowiadającą danej pracowni (w ramach terapii zajęciowej) oraz treningi: samoobsługi i zaradności życiowej, umiejętności społecznych i interpersonalnych oraz spędzania czasu wolnego.

Efekty pracy w ramach treningu umiejętności samoobsługowych i zaradności życiowej

- ✓ zwiększono samodzielność i pomysłowość,
- ✓ zwiększono koncentrację uwagi przy wykonywaniu precyzyjnych czynności,

- ✓ nauczono wsiadania i wysiadania z autokaru lub autobusu,
- ✓ nauczono korzystania z komunikacji zbiorowej - PKP, PKS,
- ✓ nauczono planowania i przygotowania prowiantu na wycieczkę,,
- ✓ nauczono samodzielnego poruszania się po mieście (dotarcie do ŚDS i do domu - także komunikacją miejską),
- ✓ nauczono przygotowywania prostych posiłków,
- ✓ nauczono posługiwania się sprzętem RTV i AGD,
- ✓ nauczono gospodarowania pieniędzmi,
- ✓ nauczono dbania o stanowisko pracy,
- ✓ nauczono dbania o wygląd zewnętrzny i higienę osobistą.

Efekty pracy w ramach treningu umiejętności społecznych i interpersonalnych

- ✓ nauczono wymiany poglądów na temat obejrzanych filmów (wyrażania własnego zdania),
- ✓ zwiększono zaangażowanie,
- ✓ rozwinęto umiejętność współpracy,
- ✓ zwiększono wiarę we własne możliwości i umiejętności,
- ✓ podtrzymano współpracę z rodzicami uczestników: kontaktowano się w sprawach dotyczących organizacji pracy ŚDS,
- ✓ rozwinęto odpowiedzialność za podjęte zadania,
- ✓ rozwinęto współpracę w grupie,
- ✓ rozwinęto aktywność podczas zajęć,
- ✓ zwiększono koncentrację uwagi przy wykonywaniu precyzyjnych czynności.

Efekty pracy w ramach treningu umiejętności spędzania czasu wolnego

- ✓ nauczono pożytecznego spędzania czasu wolnego (świadome wybieranie programów i audycji),
- ✓ rozwinęto zainteresowania filmem, prasą, muzyką,
- ✓ nauczono i podtrzymano umiejętności gry w snookera i bilard, warcaby, piłkarzyki,
- ✓ rozwinęto zainteresowania fotografią, turystyką.

Efekty pracy w ramach zajęć terapii zajęciowej

- ✓ nauczono i doskonalono umiejętność wyszywania,
- ✓ nauczono i zapoznano z wykonywaniem podstawowego splotu tkackiego,
- ✓ nauczono pielęgnacji roślin doniczkowych,
- ✓ rozwinęto dyspozycje głosowe uczestników poprzez kształcenie prawidłowego oddechu, emisji głosu, śpiewanie w dynamice piano i forte,
- ✓ opracowano i nauczono śpiewu nowych utworów wokalnych urozmaiconych tematycznie,
- ✓ doskonalono śpiew z akompaniamentem instrumentów: gitary, akordeonu, skrzypiec, kontrabas i keyboardu,
- ✓ nauczono rytmicznej gry na instrumentach perkusyjnych,
- ✓ doskonalono umiejętność gry na keyboardzie,
- ✓ doskonalono układy choreograficzne tańca współczesnego: ćwiczone estetykę wykonywanych ruchów, utrzymanie prawidłowej postawy ciała, szybką reakcję zmiany figur na dany sygnał w muzyce,
- ✓ opanowano nowe elementy ruchowo - taneczne (taniec w duecie, break Dance), zaprezentowano je podczas Festiwalu Tańca w Uhowie oraz w Wasilkowie,
- ✓ nauczono obsługi sprzętu AGD,
- ✓ nauczono i doskonalono umiejętność zdobienia przedmiotów techniką crackle: przygotowanie podkładu, lakierowanie lakierem do spękań, nakładanie warstwy farby akrylowej,
- ✓ nauczono nowej techniki zdobienia – Pasta 3D,
- ✓ rozwinęto umiejętność posługiwania się papierem ściernym i tarnikiem do drewna,
- ✓ nauczono i utrwalono posługiwanie się w sposób bezpieczny pistoletem do kleju termo topliwego,
- ✓ ćwiczone sprawność dłoni i palców oraz koordynację wzrokowo-ruchową podczas wycinania nożycami elementów zdobniczych z papieru oraz wyrywania ręcznego wzorów z serwetek,
- ✓ zaprezentowano prace fotograficzne na wystawkach,
- ✓ nauczono i doskonalono przygotowywanie koszyków papierowych,
- ✓ nauczono prostych technik lepienia: kulki, plastry, wężyki - w masie solnej oraz w glinie,
- ✓ przygotowano ozdoby w kształtach serc, kwiatów, domków oraz płaskorzeźby zwierząt,
- ✓ zapoznano z nowymi sposobami lepienia: modelowanie różnych kształtów; zapoznano z techniką szablonu,
- ✓ zapoznano z nową techniką w ceramice: malowanie szklivem i angobą (farbą ceramiczną),
- ✓ nauczono przygotowania masy solnej,
- ✓ ćwiczone sprawność palców dłoni i koordynację ręką-oko podczas wycinania nożycami,
- ✓ doskonalono umiejętność wycinania nożycami oraz nożykiem do papieru,

- ✓ przygotowano prace plastyczne o tematyce zwierzęcej - do nowej wystawy - z wykorzystaniem wybranych technik plastycznych (wysypywanie kolorowym piaskiem, wyklejanie bibułowymi kulkami, kredki wodne, pastele olejne, farby akrylowe, szkic ołówkiem),
- ✓ przygotowano prace o tematyce świątecznej,
- ✓ przygotowano dekoracje świąteczne i na imprezy organizowane przez ŚDS,
- ✓ wykonano kartki świąteczne (techniką mieszaną: naklejono napisy, fragmenty ozdobnych taśm, ozdobne elementy wycięte z kolorowych kartek i przy pomocy dziurkaczy ozdobnych, pomalowano kontury brokatami w kleju),
- ✓ zapoznano z twórczością fotograficzną: wystawa pt. „Wspomnienie z wizyty Jana Pawła II w Białymstoku”, „Panorama Białegostoku wykonana w 1961r. z dachu budowanego szpitala „Gigant”, prezentowane na Rynku Miejskim,
- ✓ zaprezentowano prace plastyczne uczestników ŚDS na kilku wystawach: w Filii Książnicy Podlaskiej - Bibliotece przy ul. Skłodowskiej 15 oraz podczas 15-lecia ŚDS w Klubie Garnizonowym,
- ✓ przygotowano krótkie teksty do kroniki ŚDS,
- ✓ rozwinęto umiejętności obsługi programów internetowych,
- ✓ nauczono uczestników bezpiecznego uruchamiania oraz zamykania systemu Windows,
- ✓ zapoznano z szatą graficzną systemu operacyjnego Vista, a także z rozmieszczeniem podstawowych ikon i zakładek,
- ✓ nauczono wstawiania zdjęć z wybranych folderów i poddawania ich podstawowej obróbce: wykadrowanie, powiększanie/pomniejszanie, wyostrenie,
- ✓ przyswojono umiejętność samodzielnego odtwarzania zarówno muzyki jak i filmów poprzez aplikację Windows Media Player,
- ✓ nauczono samodzielnego podłączania konsoli PS 2 i 3 do odbiornika telewizyjnego i dokonywania niezbędnych ustawień,
- ✓ nauczono korzystania z wypożyczalni DVD,
- ✓ zapoznano z nowymi miejscami cennymi przyrodniczo lub historycznie,
- ✓ nauczono posługiwania się mapą i korzystania ze szlaków turystycznych,
- ✓ uzupełniono braki edukacyjne i poszerzono wiedzę o otaczającym świecie.

W minionym roku, oprócz opisanych treningów, Środowiskowy Dom Samopomocy realizował zadania

- ✓ zapewniał oparcie społeczne osobom z zaburzeniami psychicznymi,
- ✓ zapewniał dzienny pobyt i opiekę oraz zaspakajał niezbędne potrzeby bytowe i zdrowotne,
- ✓ udzielał opieki pielęgniarstwa,
- ✓ umożliwiał udział w terapii zajęciowej, rehabilitacji,
- ✓ prowadził specjalistyczną pracę terapeutyczną rozwijającą samodzielność osób oraz wzmacniał integrację ze środowiskiem,
- ✓ rozwijał zainteresowania, umożliwiał rozwój kulturalny i osobowościowy uczestników,
- ✓ prowadził poradnictwo specjalistyczne (m.in. socjalne, psychologiczne),
- ✓ dbał o higienę i bezpieczeństwo warunków pobytu,
- ✓ zapewniał posiłki w trakcie pobytu w ŚDS,
- ✓ prowadził grupy wsparcia dla uczestników ŚDS.

Współpraca z podmiotami działającymi na rzecz integracji społecznej uczestników Domu oraz jej efekty

1. Współpraca z pracownikami socjalnymi w celu poprawy funkcjonowania uczestników ŚDS.
2. Poradnie zdrowia psychicznego, szpital psychiatryczny, inne zakłady opieki zdrowotnej - pozyskiwanie informacji na temat stanu zdrowia uczestników przebywających w oddziałach szpitalnych, ich leczenia i rehabilitacji; wypisywanie leków i skierowań na badania specjalistyczne i laboratoryjne; umawianie na wizyty kontrolne; informowanie lekarza o polepszeniu lub pogorszeniu stanu psychicznego uczestnika.
3. Organizacje pozarządowe - udział w konkursie, w którym prezentowano umiejętności plastyczne (zdolności manualne, wyobraźnia twórcza); uczestniczenie grupy wokalne z repertuarem pieśni patriotyczno – żołnierskich na Festiwalu Pieśni i Poezji Patriotycznej i Żołnierskiej Osób Niepełnosprawnych w Czarnej Białostockiej; udział w plenerze w Kuklach (doskonalenie umiejętności zdobienia różnymi technikami) zorganizowanym przez Stowarzyszenie NIKE; wymiana doświadczeń oraz udział w zajęciach popołudniowych organizowanych przez Klub Integracyjny dla Dorosłych Osób Niepełnosprawnych Intelakualnie „ALPI”.
4. Kościoły i związki wyznaniowe - uczestnictwo w rekolekcjach, Mszach Św. odprawianych w różnych parafiach; prezentacja dorobku artystycznego podczas Przeglądu Piosenki Religijnej.
5. Ośrodki kultury i organizacje kulturalno-rozrywkowe - kształcenie dyspozycji głosowych przy akompaniamencie instrumentalistów (gitarzysty, skrzypaczki, akordeonisty, kontrabasisty); prezentacja

dorobku artystycznego (śpiewu, tańca) w różnych instytucjach użyteczności publicznych; wymiana doświadczeń uczestników i instruktorów, nawiązanie przyjaźni pomiędzy placówkami; stworzenie atmosfery sprzyjającej integracji środowiska artystycznego, uspołecznienie; przedstawienie dorobku plastycznego uczestników ŚDS podczas wystaw; umożliwienie zwiedzania galerii, muzeum; prezentacja talentów artystycznych podczas Przeglądu Kolęd i Pastorałek w Seminarium Duchownym i Przeglądu Piosenki Biesiadnej w Klubie Garnizonowym w Białymstoku.

6. Placówki oświatowe, inne jednostki świadczące usługi dla osób niepełnosprawnych (w tym warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywizacji zawodowej, spółdzielnie socjalne, centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej) - uczestnictwo w konkursach plastycznych; prezentacja umiejętności plastycznych (zdolności manualne, wyobraźnia twórcza); zdobycie nowych wiadomości dotyczących technik plastycznych i ceramicznych; uczestnictwo we wspólnych zajęciach lepienia w glinie z podopiecznymi DPS; poznawanie nowych kolegów, koleżanek; prezentacja talentów artystycznych; kształcenie dyspozycji głosowych, przy akompaniamencie instrumentalistów (gitarzysty, skrzypaczki, akordeonisty, kontrabasisty); prezentacja dorobku artystycznego (śpiewu, tańca) w różnych instytucjach użyteczności publicznych, wymiana doświadczeń uczestników i instruktorów, nawiązanie przyjaźni pomiędzy placówkami; stworzenie atmosfery sprzyjającej integracji środowiska artystycznego, uspołecznienie.
7. Rodzina, opiekunowie - informowanie o polepszeniu lub pogorszeniu się stanu psychicznego, reakcji na nowo wprowadzone leki; informowanie rodziców o napadach epileptycznych, ich przebiegu oraz udzielonej pomocy; sugerowanie wizyty u lekarza w celu zwiększenia lub zmniejszenia dawkowania leków; organizacja spotkań w celu omówienia i podsumowania realizacji postępowania wspierająco-aktywizującego wobec uczestników; pomoc i współpraca przy organizacji imprez okolicznościowych; zmniejszenie poczucia wykluczenia społecznego wśród rodzin.

Realizacja wszystkich zadań pozytywnie wpłynęła na uczestników ŚDS. Dzięki udziałowi w zaplanowanych działaniach większość uczestników nabyła nowe lub podtrzymała wyuczone umiejętności, które umożliwiają poprawę jakości życia i zaradności życiowej osoby niepełnosprawnej. Ważnym zadaniem wobec domowników było budowanie społeczności opartej na zasadzie wzajemnej życzliwości, zrozumienia problemów, wsparcie w dążeniu do poprawy jakości życia i samodzielności, wyrabianie i podtrzymywanie zainteresowania życiem społecznym i kulturalnym. Poprzez spektrum różnorodnych oddziaływań starano się stworzyć miejsce dające osobom niepełnosprawnym poczucie bezpieczeństwa i akceptacji, utrzymać uczestników w ich naturalnym środowisku, przeciwdziałać izolacji społecznej, instytucjonalizacji, czyli umieszczeniu osoby w placówce całodobowej. Możliwość wyjścia z domu, poznania nowych ludzi i miejsc są niezmiernie ważne w procesie rehabilitacji osoby niepełnosprawnej.

W 2011 roku utworzono grupę wsparcia z elementami psychoedukacji dla uczestników ŚDS. W zajęciach uczestniczyło systematycznie 20 osób. Efekty tych działań to:

- ✓ wzrost uspołecznienia,
- ✓ rozpoczęcie procesu budowania konstruktywnych strategii rozwiązywania konfliktów i kryzysów,
- ✓ nabycie umiejętności bezpośredniego odreagowania napięć i frustracji.

W zakresie realizacji zadań ŚDS współpracował m.in. z Książnicą Podlaską, Biblioteką Pedagogiczną Centrum Edukacji Nauczycieli, Klubem Garnizonowym w Białymstoku, Galerią im. Śleńdzińskich, Muzeum A. Karnego, Pracownią Gliny w DPS przy ul. Baranowickiej 103, Stowarzyszeniem Klub Integracyjny „Alpi”, Stowarzyszeniem na Rzecz Twórców Niepełnosprawnych „NIKE”, szkołami integracyjnymi, Archidiecezjalnym Wyższym Seminarium Duchownym w Białymstoku.

W ramach funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy uczestnicy mogli skorzystać również z opieki pielęgniarstwa, poradnictwa socjalnego i psychologicznego.

Z dniem 1 grudnia 2011r. w wyniku postępowania konkursowego Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Białegostoku wyłonił podmiot do organizacji i prowadzenia w Białymstoku nowej placówki wsparcia dla 30 osób upośledzonych i zaburzonych psychicznie. Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony jest przez Caritas Archidiecezji Białostockiej w budynku przy ul. Pogodnej 63. Do ww. ośrodka wsparcia MOPR skierował 30 uczestników.

2.4.2. Pomoc cudzoziemcom

Pomoc Integracyjna

Pomoc dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą odbywa się w ramach indywidualnego programu integracji (IPI), który uzgadniany jest między Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie a cudzoziemcem. Wspieranie procesu integracji w ramach IPI trwa przez okres do 12 miesięcy. Środki na realizację programu - po jego zaakceptowaniu - przekazuje wojewoda. Przyznawane w ramach programu świadczenia przeznaczone są na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego. W 2011r. realizowano 29 Indywidualnych Programów Integracji, przy czym w kursach językowych uczestniczyło 17 cudzoziemców. W rodzinach realizujących ww. programy pozostawały 124 osoby. 16 programów trwało 12 miesięcy (pełny cykl), natomiast 2 programy zostały przerwane z winy cudzoziemców (z powodu niezapowiedzianego wyjazdu). Realizacja 11 programów zawartych w 2011r. kontynuowana jest w roku bieżącym.

Pracownicy socjalni Zespołu ds. Cudzoziemców monitorowali udział cudzoziemców w kursach języka polskiego organizowanych przez Fundację Edukacji i Twórczości, pozostając w stałym kontakcie z pracownikami Fundacji i lektorami kursów. Ponadto informowali Powiatowy Urząd Pracy o osobach kończących IPI, którym Ośrodek opłacał składkę zdrowotną, celem objęcia ich ubezpieczeniem zdrowotnym przez PUP. Po zakończeniu programu dokonywali oceny postępów cudzoziemca w procesie integracji.

Pomoc na zasadach ogólnych ustawy o pomocy społecznej

W 2011r. pomocą na zasadach ogólnych ustawy o pomocy społecznej zostało objętych 95 środowisk cudzoziemców, liczących 341 osób (w tym 193 dzieci). Z zasiłku stałego korzystała jedna osoba. Zasiłki okresowe przyznano 92 osobom/rodzinom, zasiłki celowe - 93 osobom/rodzinom, zasiłki celowe specjalne - 3 rodzinom, zasiłki celowe na żywność w ramach Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” - 95 osobom/rodzinom. Jednocześnie 84 dzieciom z 38 rodzin sfinansowano obiady w szkołach.

Ponadto z pomocy w formie zasiłków celowych dla cudzoziemców posiadających zgodę na pobyt tolerowany (realizowanych zgodnie z art. 18 ust.1 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej) skorzystało 5 środowisk (liczących 6 osób).

Praca socjalna

Zespół udzielał pomocy w formie pracy socjalnej wszystkim rodzinom korzystającym z pomocy na zasadach ogólnych oraz uczestniczącym w Indywidualnych Programach Integracyjnych lub posiadającym zgodę na pobyt tolerowany. Pracownicy socjalni podejmowali działania m.in. takie jak:

- wyjaśnianie zasad udzielania pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, dodatków mieszkaniowych, zasad przydzielania lokali przez Zarząd Mienia Komunalnego, uzyskiwania stopnia niepełnosprawności oraz pomoc w wypełnianiu stosownych dokumentów,
- wyjaśnianie zasad funkcjonowania polskich urzędów i instytucji,
- wyjaśnianie zasad naliczania opłat za czynsz, prąd, gaz, ogrzewanie itp.,
- tłumaczenie i pomoc w wypełnianiu dokumentów i wniosków niezbędnych do uzyskania tzw. kart pobytu i dokumentów podróży, numeru PESEL, NIP i innych,
- tłumaczenie korespondencji adresowanej do cudzoziemców,
- pośredniczenie w załatwianiu spraw w placówkach ochrony zdrowia, szkołach, przedszkolach, powiatowym urzędzie pracy, zakładach pracy i innych instytucjach,
- opiniowanie wniosków o przyznanie lokalu z zasobów Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku,
- wystawianie zaświadczeń koniecznych m.in. do uzyskania pomocy z organizacji pozarządowych takich jak: Fundacja Edukacji i Twórczości, Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom Caritas Archidiecezji Białostockiej, Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „Droga”, Prawosławny Ośrodek Miłosierdzia Diecezji Białostocko-Gdańskiej „ELEOS” i innych, w tym w formie żywności z PEAD.

Współpraca z podmiotami zewnętrznymi

W oparciu o Umowę Partnerską zawartą 30.07.2009r. pomiędzy MOPR w Białymstoku a Fundacją Edukacji i Twórczości na rzecz realizacji Projektu „Centrum Integracji Uchodźców” pracownicy Zespołu pomagali w rekrutacji uczestników do projektu, spośród cudzoziemców korzystających z pomocy MOPR. Uczestniczyli w spotkaniach dotyczących realizacji projektu oraz konsultowali zakres wsparcia uzyskiwanego przez cudzoziemców w Fundacji.

Zespół współpracował z Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom Caritas Archidiecezji Białostockiej, które realizowało projekt „Wspólny dom - Polska. Integracja azylantów, cudzoziemców ze statusem i ochroną uzupełniającą poprzez pomoc socjalną, psychologiczną edukacyjną i prawną”. Pracownicy socjalni opiniowali środowiska kwalifikujące się do pomocy w ramach ww. projektu. Dzielono się informacjami na temat sytuacji cudzoziemców zamieszkujących na terenie Białegostoku, wymieniano doświadczenia. W

ramach ewaluacji projektu Zespół opiniował również realizację zadań przez Centrum, a także ich efektywność. Pracownicy Zespołu uczestniczyli w trzydniowych warsztatach dotyczących tematyki uchodźczej i międzykulturowej, organizowanych przez Fundację Edukacji i Twórczości (prowadzonych przez psychologa międzykulturowego).

W czerwcu 2011r. podczas obchodów Dnia Uchodźcy organizowanego przez Fundację Edukacji i Twórczości dwoje pracowników Zespołu zostało wyróżnionych „Świadectwem Wrażliwości ponad Granicami za pełną ciepłą, życzliwość, zrozumienia i profesjonalizmu postawę wobec uchodźców”.

II. ŚWIADCZENIA OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Do zadań zleconych gminie, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, należy wydawanie decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom innym, niż ubezpieczeni, osobom posiadającym obywatelstwo polskie i posiadającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, spełniającym kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, przy jednoczesnym stwierdzeniu braku okoliczności, o których mowa w art.12 ustawy o pomocy społecznej.

Decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Postępowanie może być wszczęte również z urzędu lub na wniosek właściwego oddziału Wojewódzkiego Funduszu Zdrowia.

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest:

- dzień złożenia wniosku,
- w przypadku udzielenia świadczenia w stanie nagłym – dzień udzielenia świadczenia, chyba, że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

W okresie od 01.01.2011r. do 31.12.2011r. wydano 188 decyzji administracyjnych w sprawie uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni. Do wydawania decyzji w sprawie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni Prezydent Miasta Białegostoku upoważnił Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku.

III. POMOC KOMBATANTOM I OSOBOM REPRESJONOWANYM

Na podstawie art. 19 ustawy z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego kombatantom i innym osobom uprawnionym znajdującym się w trudnych warunkach materialnych oraz w związku z zaistnieniem zdarzeń losowych - może być przyznana doraźna lub okresowa pomoc pieniężna. Pomoc taka może być również przyznana na częściowe pokrycie kosztów zakupu wózka inwalidzkiego, sprzętu rehabilitacyjnego, dostosowanie pomieszczeń mieszkalnych do rodzaju inwalidztwa, opłacanie pomocy pielęgnacyjnej, a w stosunku do niewidomych oraz ciężko poszkodowanych inwalidów - kosztów zakupu innego, ułatwiającego pracę i życie, sprzętu pomocniczego.

W roku 2011r. w związku z brakiem środków przeznaczonych do przekazania gminom na zadania z zakresu pomocy pieniężnej dla kombatantów i innych osób uprawnionych, które mogą być realizowane przez ośrodki pomocy społecznej, MOPR nie udzielał pomocy, o której mowa wyżej.

Jednocześnie kombatanci i inne osoby uprawnione, znajdujące się w trudnej sytuacji zwracały się o pomoc pieniężną bezpośrednio do Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie, który występował do MOPR o wydanie opinii co do zasadności przyznania pomocy z Funduszu. W 2011r. MOPR wydał 42 postanowienia zawierające opinie w sprawie zasadności przyznania kombatantom i innym osobom uprawnionym pomocy pieniężnej ze środków budżetowych, znajdujących się w dyspozycji Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Z dniem 23 września 2011r. weszła w życie ustawa z dnia 28 lipca 2011r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. Nr 187, poz.1109). Zgodnie z treścią powyższej nowelizacji zniesiony został obowiązek załączania do wniosku o przyznanie pomocy pieniężnej stanowiska kierownika ośrodka pomocy społecznej, co ma ułatwić potrzebującym kombatantom i innym osobom uprawnionym ubieganie się o pomoc ze środków budżetowych będących w dyspozycji Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

IV. DZIAŁANIA AKTYWIZACYJNE I REINTEGRACYJNE OSÓB I RODZIN

1. Pomoc osobom bezrobotnym i nieaktywnym zawodowo zagrożonym wykluczeniem społecznym

W roku 2011 z powodu pozostawania w trudnej sytuacji życiowej pomocą społeczną objęto ogółem 9 196 rodzin (18 402 osób w rodzinie), w tym 5 203 rodzin (11 296 osób w rodzinie) znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej wynikającej z bezrobocia. W 2011r. bezrobocie jako wiodąca przyczyna korzystania z systemu pomocy społecznej wystąpiła u około 57% rodzin objętych wsparciem. Bezrobocie, zwłaszcza to długotrwałe, jest od wielu lat jednym z głównych czynników trudnej sytuacji życiowej, a tym samym powodem korzystania osób/rodzin z pomocy społecznej.

Z tytułu bezrobocia w roku 2011 przyznano pomoc w formie zasiłków okresowych 4 475 rodzinom (9 039 osobom w rodzinie). Udzielono także pomocy w formie zasiłków celowych m. in. na zakup odzieży obuwia, środków czystości, żywności, leków, na opłaty mieszkaniowe czy pomocy w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Oprócz pomocy finansowej znaczącym wsparciem skierowanym przez MOPR do osób bezrobotnych była aktywizacja zawodowa i społeczna prowadzona w ramach projektu systemowego.

W 2011r. MOPR w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Priorytet VII. Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej) po raz kolejny realizował projekt systemowy „Aktywność kluczem do sukcesu” współfinansowany przez Unię Europejską (w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego). Koszt realizacji projektu wyniósł 2 056 018,58 zł, w tym wkład własny MOPR Białystok stanowiła kwota 265 600 zł. Projekt był realizowany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011r. Uczestniczyło w nim 359 osób, w tym 220 to osoby bezrobotne i długotrwałe bezrobotne (39 mężczyzn i 53 kobiety bezrobotnych oraz 62 mężczyzn i 90 kobiet długotrwałe bezrobotnych), pozostałe osoby to osoby nieaktywne zawodowo (niepełnosprawne, sprawujące opiekę nad dzieckiem lub innymi osobami zależnymi). Spośród osób przystępujących do projektu 23 osoby przerwały udział w działaniach projektowych. Natomiast 336 osób zakończyło udział w projekcie (w tym 12 beneficjentów wcześniej - z powodu podjęcia zatrudnienia lub z innych przyczyn, ale po przejściu zaplanowanych dla nich trzech form wsparcia). W ramach działań projektowych prowadzono aktywizację społeczną, zawodową, edukacyjną i zdrowotną.

Aktywizacja społeczna:

- ✓ „grupy wsparcia” - uczestnicy zostali podzieleni na 16 grup, ich opiekunami zostali pracownicy socjalni Zespołu Funduszy Europejskich. „Członkowie” każdej z grup spotykali się dwa razy w miesiącu - uczestniczyło 318 osób,
- ✓ indywidualne konsultacje prawnika i/lub psychologa - 110 godzin, z czego 34 godziny stanowiły konsultacje z psychologiem i 76 godzin konsultacje z prawnikiem,
- ✓ warsztaty rozwoju osobistego - uczestniczyło 266 osób,
- ✓ warsztaty kompetencji społecznych - uczestniczyło 18 osób,
- ✓ warsztaty wsparcia psychospołecznego - uczestniczyło 27 osób,
- ✓ warsztaty psychologiczne - uczestniczyło 20 osób.

Aktywizacja zawodowa:

- ✓ warsztaty aktywnego poszukiwania pracy - uczestniczyło 235 osób,
- ✓ 3-dniowe wyjazdowe warsztaty aktywnego poszukiwania pracy - uczestniczyło 40 osób,
- ✓ 3-dniowe wyjazdowe warsztaty obejmujące nowoczesne działania w zakresie wyboru zawodu, pokonywania stereotypów i bank pomysłów na pracę - uczestniczyło 36 osób,
- ✓ kurs z udzielania pomocy przedmedycznej (poziom rozszerzony) - uczestniczyło 6 osób,
- ✓ kurs młodszego ratownika - uczestniczyło 10 osób,
- ✓ warsztaty dj'a - uczestniczyło 8 osób,
- ✓ warsztaty z zakresu kosmetyczki - uczestniczyło 15 osób.

Aktywizacja edukacyjna:

- ✓ kurs komputerowy - uczestniczyło 120 osób,
- ✓ obóz językowy - uczestniczyły 32 osoby,
- ✓ kurs prawa jazdy kat. B - uczestniczyły 23 osoby,
- ✓ warsztaty rękodzielnicze - uczestniczyło 20 osób,
- ✓ odbyło się 12 kursów zawodowych, w których uczestniczyło 165 osób:
 - 1) pracownik ochrony fizycznej osób i mienia do licencji pierwszego stopnia - w kursie uczestniczyło i ukończyło 9 osób,
 - 2) operator koparko-ladowarki klasa III - w kursie uczestniczyły 24 osoby: 23 osoby ukończyły kurs, 1 osoba nie ukończyła kursu,
 - 3) operator walca drogowego klasa III - w kursie uczestniczyły i ukończyły 4 osoby,

- 4) kasjer-sprzedawca z elementami wizażu - w kursie uczestniczyło 18 osób: 17- ukończyło kurs, 1 osoba nie ukończyła kursu,
- 5) kierowca wózków jezdniowych z wymianą butli gazowych i z fakturowaniem magazynowym – w kursie uczestniczyło i ukończyło 10 osób,
- 6) bukietarz-florysta z modulem obsługi kas fiskalnych - w kursie uczestniczyło i ukończyło 43 osoby,
- 7) kucharz z modulem cateringu i kas fiskalnych - w kursie uczestniczyło 9 osób: 7 osób ukończyło kurs, 2 osoby nie ukończyły kursu,
- 8) prawo jazdy kat. C wraz z kwalifikacją na przewóz rzeczy - w kursie uczestniczyło i ukończyło 9 osób,
- 9) prawo jazdy kat. D wraz z kwalifikacją na przewóz osób - w kursie uczestniczyło 12 osób: 11 osób ukończyło kurs i 1 osoba nie ukończyła kursu,
- 10) prawo jazdy kat. C+E wraz z kwalifikacją na przewóz rzeczy - w kursie uczestniczyła i ukończyła 1 osoba,
- 11) opiekunka do dzieci i osób starszych z dodatkowym modulem masażu - w kursie uczestniczyło 19 osób: 18 osób ukończyło kurs i 1 osoba nie ukończyła kursu,
- 12) księgowość komputerowa - w kursie uczestniczyło i ukończyło 7 osób.

Rodzaj kursów ustalony został między innymi po konsultacjach z Powiatowym Urzędem Pracy w Białymstoku w zakresie aktualnego zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy oraz po rozmowach z kandydatami na uczestników projektu.

Aktywizacja zdrowotna:

- ✓ badania z zakresu medycyny pracy - skorzystało 90 osób,
- ✓ zajęcia na basenie - skorzystało 26 osób,
- ✓ opłacenie rehabilitacji - skorzystało 8 osób.

Na czas udziału w projekcie 45 uczestników objętych zostało ubezpieczeniem zdrowotnym. Dodatkowo sfinansowano opiekę nad dziećmi uczestników projektu i koszty dojazdu beneficjentów i osób z ich otoczenia na poszczególne działania - otrzymywali jednorazowe bilety komunikacji miejskiej.

Ponadto były prowadzone działania o charakterze środowiskowym. Beneficjenci projektu wzięli udział w następujących imprezach o charakterze kulturalnym lub rozrywkowym:

- ✓ 3-dniowa wycieczka fakultatywna na trasie Kozłówka – Nałęczów - Kazimierz Dolny - Janowiec - Puławy (uczestniczyło 16 osób),
- ✓ spektakl teatralny „Ożenek” w Teatrze Dramatycznym im. A. Węgierki w Białymstoku - uczestniczyło 263 osoby (137 uczestników projektu i 126 osób z ich otoczenia),
- ✓ spektakl teatralny „Przyjazne dusze” w Teatrze Dramatycznym im. A. Węgierki w Białymstoku - uczestniczyło 297 osób (154 uczestników projektu i 143 osoby z ich otoczenia),
- ✓ wycieczka fakultatywna „Szlakiem Nadburzańskim” - uczestniczyło 128 uczestników projektu wspólnie ze 106 osobami z otoczenia.

Zawarto 359 kontraktów socjalnych, przeprowadzano rodzinne wywiady środowiskowe. Wyplacono zasiłki celowe i celowe specjalne na łączną kwotę 265 600 zł (wkład własny w projekcie).

Przez cały okres trwania projektu prowadzona była praca socjalna. Sytuacja rodzinna uczestników projektu była stale monitorowana. Pracownicy Zespołu wizytowali środowisko beneficjenta co najmniej raz w miesiącu.

Zadania realizowane przez Zespół Funduszy Europejskich MOPR współfinansowane były przez Unię Europejską w ramach EFS. Kwota dofinansowania wyniosła 1 790 418,58 zł .

Osiągnięte rezultaty twarde:

- ✓ 336 osób pozytywnie zakończyło udział w projekcie (215K i 121M),
- ✓ 23 osoby podpisały deklarację uczestnictwa w projekcie, a następnie zrezygnowały z udziału (projekt zakończony negatywnie) (6K i 17M),
- ✓ 275 osób uczestniczyło w warsztatach aktywnego poszukiwania pracy (173K i 102M),
- ✓ 266 osób wzięło udział w warsztatach rozwoju osobistego (155K i 111M),
- ✓ 120 osób uczestniczyło w kursie komputerowym (79K i 41M),
- ✓ 23 osoby uczestniczyło w kursie prawa jazdy kat. B (18K i 5M),
- ✓ 165 osób uczestniczyło w kursach doskonalących i szkoleniach podnoszących kompetencje zawodowe (102K i 63M).

Rezultaty miękkie:

- ✓ u 80% wszystkich uczestników projektu nastąpił wzrost poziomu poczucia własnej wartości i motywacji do zmiany,

- ✓ 80% uczestniczek (osób nieaktywnych zawodowo sprawujących opiekę nad dziećmi lub innymi osobami zależnymi powracających do projektu) nabyło szersze umiejętności psychospołeczne,
- ✓ 80% uczestników (osób nieaktywnych zawodowo sprawujących opiekę nad dziećmi lub innymi osobami zależnymi oraz osób bezrobotnych w tym długotrwale bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo) zwiększyło swoją umiejętność poruszania się po rynku pracy,
- ✓ 80% wszystkich uczestników projektu nabyło lub podniosło swoje kompetencje zawodowe.

Jednocześnie Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku w 2011r. podejmował także szereg innych działań aktywizujących na rzecz osób i rodzin doświadczających bezrobocia m.in.:

- ✓ 270 osób - zgłoszono listą do wykonywania prac społecznie użytecznych, z czego - 208 osób zostało skierowanych do prac społecznie użytecznych, zaś 137 osób wykonywało ww. prace (pozostałe skierowane osoby odmówiły bądź zrezygnowały z wykonywania ww. prac),
- ✓ 30 osób skierowano do udziału w Centrum Integracji Społecznej prowadzonym przez Caritas Archidiecezji Białostockiej,
- ✓ 423 osoby skierowano do pracodawców oferujących pracę, z czego 70 osób podjęło zatrudnienie, a 21 osób odmówiło podjęcia pracy.

Osoby bezrobotne były aktywizowane przez pracowników socjalnych MOPR, także poprzez kierowanie ich na różne kursy i szkolenia (m. in. w ramach projektu POKL EFS):

- ✓ „Szkolenie - Praktyka - Zatrudnienie - Rozwój IV edycja” – Ochotnicze Hufce Pracy,
- ✓ „Profesjonalna opiekunka seniora” – Podlaskie Centrum Opiekunek,
- ✓ „Czas na aktywność” – Fundacja Nowy Staw,
- ✓ „Wiek i Wiedza” – Zakład Doskonalenia Zawodowego,
- ✓ „Pomagamy zwalnianym” – Zakład Doskonalenia Zawodowego,
- ✓ „Szansa na integrację” – Fundacja Edukacji i Twórczości w partnerstwie z Polskim Stowarzyszeniem Doradczym i Konsultingowym,
- ✓ „Kierunek praca” – Lecha Consulting Sp. z o. o.,
- ✓ „Bądź aktywny - To Twój czas” – Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Podlaskie Centrum,
- ✓ „Twoja szansa = Lepsze jutro” – T-Matic Grupa Computer Plus.

Ogółem w roku 2011 do różnych form aktywizacji skierowano 1158 osób (w tym do projektu „Aktywność kluczem do sukcesu” realizowanego przez MOPR).

Ponadto pracownicy socjalni motywowali klientów MOPR do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy oraz do utrzymywania rejestracji w urzędzie pracy i zgłaszania gotowości do podejmowania szkoleń. Motywowali klientów do aktywnego poszukiwania pracy poprzez osobisty kontakt z pracodawcami. Zalecano również ewidencjonowanie kontaktów z pracodawcami poprzez prowadzenie „kart aktywności zawodowej bezrobotnego”, przy czym wspólnie z osobami bezrobotnymi analizowano prowadzenie ww. kart pod kątem możliwości uzyskania zatrudnienia oraz przekwalifikowania zawodowego w ramach szkoleń oferowanych przez urząd pracy, organizacje pozarządowe, instytucje. Jednocześnie pracownicy socjalni informowali bezrobotnych o wolnych miejscach pracy na rynku lokalnym. Motywowali klientów do aktywnego poszukiwania pracy we własnym zakresie poprzez regularne przeglądanie ofert pracy, np. w Internecie czy prasie codziennej.

W 2011r. MOPR na rzecz osób bezrobotnych współpracował z Powiatowym Urzędem Pracy w Białymstoku, organizacjami pozarządowymi (m. in. Caritas Archidiecezji Białostockiej, Prawosławnym Ośrodkiem Miłosierdzia ELEOS, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, Stowarzyszeniem Kontakt Miast Białystok - Eindhoven, Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie „Droga”) i instytucjami prowadzącymi aktywizację społeczną, zawodową i edukacyjną.

2. Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku świadczy niezbędną pomoc oraz zapewnia bezpieczeństwo socjalne osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością. Zadania z tego zakresu realizowane są we współpracy z innymi podmiotami i organizacjami pozarządowymi. Szczególne nasilenie działań nakierowanych na pomoc bezdomnym następuje w okresie wzmożonego zagrożenia, tj. w okresie jesienno-zimowym.

W 2011r. pomocą objęto 262 osoby bezdomne. Do programu wychodzenia z bezdomności przystąpiły 33 osoby, z czego 3 programy zakończono ze względu na to, że bezdomni uzyskali mieszkanie/stancję, z realizacji 12 programów osoby bezdomne zrezygnowały, pozostałe są kontynuowane.

MOPR osobom bezdomnym udzielał świadczeń pieniężnych (w formie: zasiłków stałych, okresowych, celowych - w szczególności na dofinansowanie do opłat mieszkaniowych, do zakupu żywności, odzieży

i obuwia, leków; wyrobienie dowodu osobistego) i niepieniężnych (praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, zawieranie programów wychodzenia z bezdomności, potwierdzanie uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiłek). W zakresie zapewnienia schronienia, posiłku i odzieży stosownej do pory roku Ośrodek współpracował w szczególności z organizacjami pozarządowymi świadczącymi na terenie miasta Białegostoku ww. pomoc.

Współpraca z podmiotami świadczącymi pomoc/usługi na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością:

- ✓ MOPR kierował osoby bezdomne przebywające w Białymstoku i potrzebujące pomocy do placówek (ogrzewali, noclegowni, schroniska, domu dla bezdomnych) realizujących zadania w zakresie udzielania pomocy osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym, prowadzonych przez Caritas Archidiecezji Białostockiej, Prawosławny Ośrodek Miłosierdzia ELEOS, Dzienny Dom Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „Droga”, Stowarzyszenie Penitencjarne „Patronat”, Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei”, Izbę Wyrzeźwień przy ul. Zaścianańskiej 84 (w zakresie miejsc noclegowych) oraz zgromadzenia zakonne. W realizacji powyższego zadania MOPR na bieżąco współdziałał w szczególności z Caritas Archidiecezji Białostockiej, bowiem ta organizacja zabezpiecza na terenie miasta Białegostoku około 70% miejsc schronienia (w istniejących ośrodkach typu całodobowego, noclegowniach i ogrzewalni). Wszystkie osoby bezdomne zgłaszające się w celach uzyskania schronienia były przyjmowane podczas silnych mrozów mimo ograniczeń miejscowych;
- ✓ pracownicy socjalni informowali i kierowali osoby potrzebujące pomocy doraźnej lub pozaszpitalnej pomocy lekarskiej i pielęgniarstwa oraz usług w zakresie higieny osobistej (kąpiel, usługi fryzjerskie) do Domu dla Bezdomnych,
- ✓ w okresie jesienno-zimowym MOPR zorganizował akcję informacyjną dotyczącą możliwości otrzymania pomocy, w tym w szczególności w zakresie schronienia, posiłku i odzieży z organizacji pozarządowych. W ramach ww. akcji Ośrodek przygotował ulotkę, w której zamieścił numery telefonów: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Miejskiej, Zespołów Pracowników Socjalnych wraz z ich adresami oraz numer telefonu bezpłatnej infolinii dla osób bezdomnych (dla województwa podlaskiego). Ulotka zawiera również wykaz schronisk i noclegowni oraz ośrodków pomocy doraźnej – wspierających osoby bezdomne. Korzystały z niej osoby bezdomne, mieszkańcy Miasta Białegostoku i instytucje;
- ✓ w październiku 2011r. MOPR we współpracy z Caritas zorganizował spotkanie dla 80 bezdomnych z okazji Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem. Celem zorganizowanego po raz kolejny spotkania było przybliżenie bezdomnym osób i instytucji, z którymi mogą nawiązać współpracę dla poprawy warunków życia i otrzymać wsparcie (pracownicy PUP, prawnicy, psycholog, pracownicy socjalni) – rozdawano ulotki informujące o ofertach pomocy i miejscach noclegowych w okresie zimy;
- ✓ pracownicy socjalni informowali o możliwości skorzystania z posiłków wydawanych przez organizacje pozarządowe; MOPR przyznawał posiłki w Dziennym Dom Pomocy Społecznej,
- ✓ osoby bezdomne z problemem alkoholowym były informowane o możliwości podjęcia leczenia/terapii, w tym m.in. w Punkcie Konsultacyjnym Caritas oraz kierowane do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ✓ w ramach pracy socjalnej osoby i rodziny zagrożone bezdomnością były wspierane działaniami mającymi na celu na utrzymanie posiadanego mieszkania (np. pomoc w przygotowaniu wniosków do sądu, komornika, spółdzielni mieszkaniowej czy Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku w sprawach wstrzymania eksmisji, przydziału lokalu socjalnego, czy rozłożenia zobowiązań dłużników na raty). Osobom zagrożonym eksmisją z zajmowanego lokalu pracownicy socjalni wyjaśniali zasady przyznawania lokali socjalnych i pomagali w ubieganiu się o nie, a w szczególnych przypadkach kierowali wnioski do Zarządu Mienia Komunalnego o przydział mieszkania z zasobów gminy;
- ✓ pracownicy socjalni Ośrodka w okresie zimowym monitorowali miejsca przebywania osób bezdomnych (np. pustostany, dworce, działki, śmietniki, klatki schodowe, zsypy); informowali osoby tam przebywające o możliwościach uzyskania schronienia i pomocy oraz udostępniali ulotki informujące o placówkach świadczących pomoc. Regularnie kontaktowali się z osobami bezdomnymi oraz zagrożonymi bezdomnością. Pracownicy socjalni Ośrodka pozostawali w stałym kontakcie z dzielnicowymi i strażą miejską celem wymiany informacji o miejscach pobytu bezdomnych na terenie działania poszczególnych Zespołów Pracowników Socjalnych oraz w razie potrzeby podejmowali wspólne interwencje;
- ✓ w Domu dla Bezdomnych „Caritas” 2 razy w tygodniu po 2 godziny dyżurował pracownik socjalny MOPR, który przeprowadzał rodzinne wywiady środowiskowe w miejscu pobytu bezdomnych, udzielał informacji i porad oraz prowadził pracę socjalną nakierowaną na poprawę sytuacji życiowej, w tym m.in. poprzez zawarcie indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności,

- ✓ w sytuacji braku uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego MOPR zgłaszał osoby bezdomne do ubezpieczenia zdrowotnego (w ramach indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności) lub decyzyjnie potwierdzał uprawnienie do świadczeń opieki zdrowotnej,
- ✓ świadczone poradnictwo specjalistyczne, w tym rodzinne, prawne i socjalne m.in. w siedzibach Zespołów Pracowników Socjalnych, Ośrodka Interwencji Kryzysowej, a także kierowano do organizacji pozarządowych udzielających ww. pomocy.

Działania mające na celu usamodzielnienie osób bezdomnych

Proponowano zawieranie programu wychodzenia z bezdomności wraz z szerokim wyjaśnieniem osobie bezdomnej korzystającej z pomocy Ośrodka zasad i celów takiego programu. Osoby uzależnione od alkoholu motywowano do podejmowania leczenia bądź terapii uzależnienia. Obligowano do dokonania rejestracji w urzędzie pracy, a następnie utrzymywania rejestracji w PUP, a także do korzystania ze szkoleń, kursów, które miały zwiększyć potencjał i aktywność bezrobotnego w poszukiwaniu pracy. Pracownicy socjalni zachęcali do systematycznego zgłaszania się do PUP, poszukiwania pracy stałej lub dorywczej. Kierowano do wykonywania prac społecznie użytecznych. Motywowano bezdomnych do składania wniosków o przydział mieszkania z zasobów gminy lub poszukiwania możliwości wynajęcia lokalu mieszkalnego. Udzielano porad socjalnych, rodzinnych, prawnych. Propagowano i zachęcano do udziału w Centrum Integracji Społecznej prowadzonym przez „Caritas” Archidiecezji Białostockiej, a od 1.01.2012r. również przez Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei” (rekrutacja do CIS odbyła się w grudniu 2011r.).

Działania profilaktyczne podejmowane celem przeciwdziałania zjawisku bezdomności

W ramach działań profilaktycznych udzielano informacji dotyczących programu przeciwdziałania eksmisjom, prowadzonego przez ZMK wobec lokatorów zadłużonych w opłacaniu czynszu (udzielana była pomoc przy wypełnianiu wniosków, motywowano do ich składania). Informowano o możliwości i zasadach uzyskania obniżki czynszu. Udzielano również pomocy finansowej przy spłacaniu zaległości i opłacaniu bieżącego czynszu, co jest niezbędnym warunkiem przy ubieganiu się o dodatek mieszkaniowy. Informowano o zasadach składania wniosków o przyznanie lokali kwaterunkowych z zasobów gminy Białostok oraz lokali socjalnych. Osoby, wobec których były prowadzone postępowania sądowe o eksmisję były informowane o konieczności stawienia się w sądzie na wyznaczone rozprawy. Informowano o konieczności przedstawienia swojej sytuacji, wydawano zaświadczenia o korzystaniu z pomocy społecznej celem uzyskania prawa do lokalu socjalnego po zasądzonej eksmisji.

W 2011r. MOPR brał udział w spotkaniach Podlaskiego Forum Wychodzenia z Bezdomności, którego celem jest polepszenie współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi oraz lepsze rozpoznanie problemu bezdomności i bardziej kompleksowe wsparcie osób bezdomnych.

W ramach szerokiej współpracy instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz pomocy osobom bezdomnym w lipcu 2011r. został opracowany projekt Partnerstwa Lokalnego pn. „Białostok na rzecz wychodzenia z bezdomności”. Oferta Partnerstwa dotyczyła wykonania pilotażowego wdrażania standardów usług w zakresie bezdomności i przetestowania Modelu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności (w ramach projektu Tworzenie i Rozwijanie Standardów Usług Pomocy i Integracji Społecznej). Liderem Partnerstwa jest Miasto Białostok (w tym również Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie) a partnerami są: Caritas Archidiecezji Białostockiej, ELEOS Prawosławny Ośrodek Miłosierdzia Diecezji Białostocko-Gdańskiej, Fundacja „Spe Salvi”, Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei” oraz Fundacja Edukacji i Twórczości. Projekt uzyskał akceptację Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, w związku z czym jesienią 2011r. rozpoczęto jego realizację. Celem strategicznym projektu było zwiększenie efektywności wychodzenia z bezdomności na terenie miasta Białegostoku. Natomiast cel główny sformułowano następująco: stworzenie zintegrowanego systemu pomocy osobom bezdomnym poprzez utworzenie Partnerstwa Lokalnego. W ramach projektu została przeprowadzona (przez zewnętrzny zespół badawczy) Diagnoza Lokalna problemu bezdomności. Ponadto przedstawiciele członków Partnerstwa wzięli udział w szkoleniach mających na celu przygotowanie ich do opracowania kolejnego wniosku konkursowego o dofinansowanie działań na rzecz osób bezdomnych przebywających na terenie Białegostoku.

3. Pomoc osobom i rodzinom, w których występuje uzależnienie od alkoholu

W uzależnieniu od alkoholu, alkohol staje się ważnym elementem życia, zaczyna dominować i niszczyć różne jego obszary. Osoba uzależniona coraz bardziej pogrąża się w picie alkoholu, niszczy życie swoje, a czasem i innych. Przez picie alkoholu przeżywa różne problemy w pracy, w kontaktach z innymi ludźmi, łamie prawo, narusza zasady życia społecznego, a co szczególnie groźne - niszczy życie rodzinne.

W 2011r. w Zespołach Pracowników Socjalnych Nr 1 – 8 prowadzone były punkty konsultacyjne dla osób i rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu. W ramach punktów konsultacyjnych oraz pracy socjalnej:

- ✓ udzielano informacji o możliwości uzyskania pomocy (psychologicznej, prawnej) i o formach leczenia odwykowego,

- ✓ motywowano do podjęcia terapii oraz do świadomego zachowywania abstynencji,
- ✓ wspierano starania rodziny o leczenie uzależnionego członka rodziny,
- ✓ systematycznie monitorowano i wspierano osoby kontynuujące terapię odwykową,
- ✓ kierowano osoby współuzależnione do podjęcia terapii,
- ✓ kontaktowano się z poradniami i ośrodkami terapii (poradniami przy ul. Słonimskiej, Żurawiej, Storczykowej, Radzymańskiej, Antoniuk Fabryczny, Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie „Droga”, Młodzieżowym Ośrodkiem Konsultacji i Terapii, świetlicami socjoterapeutycznymi, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej), dzielnicowymi,
- ✓ sporządzano wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie leczenia uzależnienia od alkoholu,
- ✓ kontaktowano się z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie osób zobowiązanych do leczenia odwykowego,
- ✓ kontaktowano się z kuratorem rodzinnym, pedagogiem szkolnym, pracownikami ochrony zdrowia, zwłaszcza w sprawach sytuacji dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia,
- ✓ przeprowadzano rodzinne wywiady środowiskowe na potrzeby Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ✓ kierowano dzieci z rodzin z problemem alkoholowym do świetlic socjoterapeutycznych,
- ✓ kierowano osoby uzależnione do: Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Białymstoku, Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień w Białymstoku, NZOZ VIRTUS w Białymstoku, Klubów Abstynentów: „KROKUS”, „TECZA”, „ARKA”, „PRZYMIERZE”, „AZYL”, „TANGO”, „TABOR”,
- ✓ zgłoszono 28 dzieci na obóz profilaktyczny (ze środków MKRPA współfinansowano pobyt dzieciom pochodzącym z rodzin z problemem alkoholowym).

Tabela Nr 21. Praca socjalna z osobami uzależnionymi od alkoholu

L.p.	Opis pracy socjalnej	Ilość osób którym udzielono pomocy w formie pracy socjalnej
1	Skierowanie na terapię (uzależnienie od alkoholu lub innych środków)	473
2	Efekt: podjęcie terapii	210
3	Efekt: podjęcie terapii przez rodzinę	36
4	Wniosek o przymusowe leczenie osoby uzależnionej – skierowano wniosek do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	27
5	Efekt: wyrok kierujący na leczenie przymusowe	14
6	Efekt: leczenie w placówce zamkniętej	7
7	Efekt: zakończył/a leczenie od uzależnienia	26
8	Efekt: uczęszcza do AA	50

Działania na rzecz osób i rodzin z problemem alkoholowym prowadził również Ośrodek Interwencji Kryzysowej, którego zadaniem jest między innymi podejmowanie działań profilaktycznych i interwencyjnych w sytuacji nagłego lub przewlekłego kryzysu spowodowanego przemocą domową, a jak pokazuje doświadczenie, podłożem przemocy w wielu wypadkach jest nadużywanie alkoholu.

Podłożem zgłaszanych sytuacji kryzysowych dość często były problemy rodzinne i uzależnienie od alkoholu. Wśród osób po raz pierwszy ubiegających się o pomoc pracowników OIK najczęściej występowały: doświadczanie przemocy w rodzinie (266 osób), konflikty małżeńskie (188 osób), konflikty rodzinne (98 osób), stosowanie przemocy w rodzinie (42 osoby). Wymienionym problemom bardzo często towarzyszyło używanie lub nadużywanie substancji psychoaktywnych przez zainteresowanych lub przez członków ich rodzin. Wśród przyjętych po raz pierwszy najczęściej zgłaszano: alkoholizm (254 osoby), DDA (19 osób), narkomanię (10 osób) i inne uzależnienia (17 osób). Problem nadużywania alkoholu oraz uzależnienia od niego jest bardzo silnie związany ze stosowaniem przemocy w rodzinie. Stąd klienci Ośrodka Interwencji Kryzysowej często muszą te problemy rozwiązywać równocześnie, podejmując leczenie w poradniach odwykowych lub motywując do tego swoich współmałżonków. Dzieci objęte pomocą socjoterapeutyczną są najczęściej nie tylko świadkami przemocy, ale również alkoholizmu i współuzależnienia.

4. Działania na rzecz społeczności romskiej

W 2011r. MOPR po raz ósmy realizował Program na rzecz społeczności romskiej, który był skierowany do Romów zamieszkujących na terenie miasta Białegostoku oraz korzystających z pomocy społecznej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie współpracował przy realizacji Programu ze szkołami z terenu miasta Białegostoku, Urzędem Miejskim, Szkołą Językową „Empik” oraz w miarę potrzeb ze Świetlicą

Socjoterapeutyczną „Nazaret”. Zadania Programu nakierowane były przede wszystkim na edukację dzieci romskich. Objęto nimi 98 osób pochodzenia romskiego. Na realizację Programu otrzymano dotację z Ministerstwa Edukacji Narodowej w kwocie 7 700 zł oraz z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w kwocie 17 800 zł.

Program był realizowany w następujących obszarach:

Edukacja (dotacja MEN):

- ✓ zakupiono komplety podręczników i przyborów szkolnych oraz artykułów sportowych dla 19 dzieci romskich – 7 700 zł.

Głównym problemem rodzin romskich jest ubóstwo i trudna sytuacja życiowa wynikająca z bezrobocia będącego efektem braku wykształcenia. Sytuacja bytowa rodzin romskich jest mocno uzależniona od otrzymywanego wsparcia finansowego i rzeczowego z instytucji lub organizacji pomocowych działających na terenie miasta Białegostoku.

Efekty jakie uzyskano dzięki pomocy, którą otrzymały dzieci romskie, w postaci zakupu wyprawki szkolnej, to:

- ✓ wyposażenie dzieci w podręczniki, przybory szkolne i artykuły sportowe,
- ✓ wzmocnienie potrzeby edukacji dzieci,
- ✓ podejmowanie edukacji przez dzieci na poziomie gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym,
- ✓ wzmocnienie kontaktów rodziców ze szkołą, w szczególności z pedagogiem i nauczycielami oraz z pracownikami socjalnymi.

Oświata i wychowanie (dotacja MSWiA):

- ✓ zakupiono bilety komunikacji miejskiej 9 dzieciom romskim - 3 716 zł,
- ✓ sfinansowano kursy językowe 7 dzieciom romskim - 10 325 zł.

Efekty jakie uzyskano dzięki pomocy, którą otrzymały dzieci romskie, poprzez dofinansowanie dzieciom romskim dojazdów do szkół (podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych) oraz na zajęcia do szkoły językowej „Empik”:

- ✓ zmniejszenie opłat karnych za jazdę bez ważnego biletu komunikacji miejskiej,
- ✓ możliwość uczestnictwa w zajęciach odbywających się w innej części miasta niż zamieszkanie, np. dojazd na zajęcia do szkoły językowej.

Efekty jakie uzyskano dzięki pomocy, którą otrzymały dzieci romskie, poprzez sfinansowanie kursów językowych w szkole językowej „Empik”:

- ✓ podniesienie umiejętności i kwalifikacji ponad poziom, który gwarantuje szkolnictwo publiczne,
- ✓ uzyskanie lepszych wyników w nauce z języka angielskiego w szkole,
- ✓ integracja ze środowiskiem rówieśników poza środowiskiem szkolnym, do którego uczęszczają na co dzień,
- ✓ poszerzenie horyzontów i możliwości w kwestii uzyskania lepszego wykształcenia przez dzieci romskie.

Program zrealizowano zgodnie z założonymi celami. Stworzył on możliwości będące poza zasięgiem rodzin romskich, przede wszystkim w zakresie nauki języków obcych, zakupu biletów komunikacji miejskiej. W celu wzmocnienia osiągniętych efektów należy wspierać rodziny romskie oraz kontynuować podjęte działania w latach następnych. W związku z powyższym Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku złożył wnioski o przyznanie dotacji na rok 2012 (zostały one pozytywnie rozpatrzone).

Poza Programem rodziny romskie systematycznie korzystały z pomocy finansowej, rzeczowej oraz objęte były pracą socjalną. Miały także możliwość skorzystania w MOPR z poradnictwa prawnego, psychologicznego oraz rodzinnego.

5. Pomoc osobom niepełnosprawnym

W roku 2011 w ramach pomocy osobom niepełnosprawnym i członkom ich rodzin udzielano porad socjalnych dotyczących m.in. przysługujących ulg i uprawnień, o dostępnych formach rehabilitacji i pomocy społecznej oraz o funkcjonujących na terenie miasta stowarzyszeniach, organizacjach pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych, o możliwości korzystania ze środków PFRON - przy znoszeniu barier architektonicznych, dofinansowania turnusów rehabilitacyjnych, dofinansowania sprzętu rehabilitacyjnego i komputerowego; o możliwości wsparcia dziennego poprzez specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z chorobą Alzheimera, pobyt w Środowiskowych Domach Samopomocy (przy ul.: Pogodna 63, Biała 13/33), usługi Dziennego Domu Pomocy Społecznej, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania; o możliwości pobytu całonocnego w domu pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni prowadzili działania profilaktyczne polegające na zapobieganiu pogarszania się kondycji fizycznej, psychicznej osób niepełnosprawnych oraz doradztwie w zakresie możliwości korzystania z rehabilitacji zawodowej, społecznej i medycznej.

MOPR kierował osoby niepełnosprawne do udziału w projekcie mającym na celu ich wsparcie i przygotowanie do wejścia lub powrotu na rynek pracy albo podjęcia lub kontynuowania nauki (w ramach projektu „Aktywność kluczem do sukcesu”). W projekcie uczestniczyły 72 osoby niepełnosprawne, w tym 21 osób z zaburzeniami psychicznymi. Ponadto beneficjentami projektu było 46 osób nieaktywnych zawodowo z uwagi na opiekę nad dziećmi lub innymi osobami zależnymi (28 matek powracających do projektu i 18 matek nowych).

W ramach pracy socjalnej działały grupy wsparcia i grupy samopomocowe, które podejmowały działania skierowane na wspieranie, usamodzielnianie osób niepełnosprawnych oraz wyprowadzanie ich z kręgu pomocy społecznej. W roku 2011 na terenie miasta Białegostoku działało 7 grup samopomocowych zainicjowanych przez ZPS Nr 9 (ds. Osób Niepełnosprawnych) na terenie osiedli:

- Bacieczki i Dziesięciny (osoby z dysfunkcją narządu ruchu i upośledzeniem umysłowym),
- Białostoczek (osoby z dysfunkcją narządu ruchu i głuchonieme),
- Przyjaźń (dzieci z porażeniem mózgowym i osoby dorosłe z dysfunkcją narządu ruchu),
- Śródmieście (osoby ze schorzeniami psychicznymi i niedowidzące),
- Nowe Miasto (osoby z dysfunkcją narządu ruchu),
- Słoneczny Stok (osoby z dysfunkcją narządu ruchu),
- Starosielce (osoby z dysfunkcją narządu ruchu).

Tabela Nr 22. Wykaz działań skierowanych do osób niepełnosprawnych

L.p.	Opis pracy socjalnej	Ilość osób, którym udzielono pomocy w formie pracy socjalnej
1	Informowanie o zasadności złożenia wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności	722
1.1	Efekt: zgłosił/a się do MZdsOoN	569
1.2	Efekt: uzyskał/a stopień niepełnosprawności	414
1.3	Efekt: przyznano zasiłek stały	182
2	Wskazywanie potrzeby rozpoczęcia leczenia psychiatrycznego	131
2.1	Efekt: podjął/a leczenie psychiatryczne	49
3	Wystąpienie z wnioskiem o przymusowe leczenie psychiatryczne	15
3.1	Efekt: sądowe skierowanie na leczenie psychiatryczne	10
4	Pomoc w uzyskaniu świadczenia rentowego lub emerytalnego	180
4.1	Efekt: uzyskał/a: R - rentę, E – emeryturę	103
5	Zgłoszenie osób ze schorzeniami i ustalonym stopniem niepełnosprawności do prac społecznie użytecznych	45
6	Rekrutacja dzieci na imprezę sportową dla osób niepełnosprawnych	175

Działania, które podejmował MOPR w 2011r. na rzecz osób niepełnosprawnych:

- ✓ nabór 175 dzieci niepełnosprawnych do udziału w zawodach sportowych, które odbyły się 3 maja i 11 listopada 2011r. przy Zespole Szkół Katolickich im. Matki Bożej Miłosierdzia w Białymstoku,
- ✓ zgłoszenie 45 osób ze schorzeniami i ustalonym stopniem niepełnosprawności do prac społecznie użytecznych,
- ✓ uczestniczenie w dnia 6 maja 2011r. w IX Marszu Godności Osób Niepełnosprawnych, który przeszedł z ulicy Lipowej na Rynek Kościuszki, gdzie odbył się Festyn Integracyjny. Marszowi towarzyszył obchodzony 5 maja Dzień Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych;
- ✓ włączenie się w organizację X Majówki Integracyjnej, która odbyła się w Parku Zwierzynieckim w Białymstoku. Organizatorem imprezy był Zespół Szkół Nr 12 w Białymstoku oraz Fundacja Dr Clown Oddział Białystok (impreza pod patronatem Prezydenta Miasta Białegostoku i Podlaskiego Kuratora Oświaty). Była on skierowana do środowiska dzieci i młodzieży ze szkół, przedszkoli, warsztatów terapii zajęciowej oraz domów pomocy społecznej;
- ✓ organizacja imprezy pod hasłem „Powitanie Lata 2011r.” dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej (udział wzięło 20 osób),
- ✓ udział w festynie „Wakacje w mieście”, który odbył się 27.07.2011r. na lodowisku Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Wzięło w nim udział 10 podopiecznych ZPS Nr 9;
- ✓ przygotowanie paczek z okazji Dnia Dziecka (zostały przekazane 12 dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej) oraz paczek świąteczno-gwiazdkowych dla 10 dzieci podopiecznych ZPS Nr 9,
- ✓ współpraca z zakładami pracy chronionej, głównie z Podlaską Spółdzielnią Pracy „Jubilat”. Dzięki tej współpracy w 2011r. 12 osób zostało zaktywizowanych zawodowo;

- ✓ wypożyczane chorym - podopiecznym MOPR na zasadach umowy użyczenia sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego (wózki inwalidzkie, kule łokciowe i balkoniki). W 2011r. MOPR wypożyczył 2 wózki inwalidzkie oraz przedłużył 2 umowy na ich użyczenie;
- ✓ inicjowanie i wspieranie działań mających na celu integrację osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem i wyrównywania szans we wszystkich dziedzinach życia społecznego.

Współpraca z placówkami świadczącymi usługi na rzecz osób niepełnosprawnych

- współpracowano z lekarzami rodzinnymi, pielęgniarkami środowiskowymi w sprawie monitorowania funkcjonowania osób niepełnosprawnych wymagających pomocy innych osób,
- współpracowano z Działem Świadczeń Rodzinnych w sprawie przyznawania dodatków mieszkaniowych (kontakt telefoniczny w sprawach wymagających pomocy pracownika socjalnego oraz informowanie podopiecznych o możliwości uzyskania dodatku mieszkaniowego, motywowanie do regularnego składania wniosków celem zapobieżenia przerwom w otrzymywaniu dodatku, pomoc w wypełnianiu wniosków),
- współpracowano z instytucjami wydającymi pomoc żywnościową w ramach Programu PAED - kierowano podopiecznych po odbiór żywności, informowano o sposobie uzyskiwania i miejscach wydawania żywności, weryfikowano listy przedstawione przez organizacje,
- współpracowano ze Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom i Młodzieży Specjalnej Troski „Jeden Świat” - dofinansowano uczestnictwo osób niepełnosprawnych w wakacyjnych warsztatach terapeutycznych,
- współpracowano z Klubem „Amazonki” – w zakresie dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego,
- proponowano różne formy zagospodarowania wolnego czasu przez osoby starsze/niepełnosprawne (Klub Seniora, Uniwersytet III Wieku),
- współpracowano z Dziennym Domem Pomocy Społecznej w zakresie pomocy w zapewnieniu usług (posiłek, organizacja czasu wolnego, gimnastyka usprawniająca), Białostockim Stowarzyszeniem Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera, Klubem Pacjenta „Przystań” w Białymstoku, Centrum Charytatywnym Caritas Archidiecezji Białostockiej,
- współpracowano z PCK, PKPS, Caritas w sprawie usług opiekuńczych.

6. Pomoc osobom starszym

W strukturze MOPR funkcjonuje Klub Seniora, który jest formą wsparcia dziennego dla osób starszych zamieszkujących w środowisku. Uczestnikami Klubu Seniora w roku 2011 były 163 osoby w wieku poprodukcyjnym – emeryci i renciści, w tym 25 mężczyzn i 138 kobiet w wieku od 55 do 90 lat, przy czym znaczna część klubowiczów to osoby niepełnosprawne. W porównaniu do roku poprzedniego zwiększyła się liczba osób uczestniczących w zajęciach Klubu o 36 osób, co stanowi około 30%.

Prowadzono następujące działania:

Warsztaty muzyczne – warsztaty pozwoliły zapoznać się z notacją muzyczną, nauczyć się właściwego operowania oddechem, poćwiczyć prawidłową dykcję i emisję głosu, poćwiczyć na próbach śpiewu w kanonie. Warsztaty odbywały się przez cały rok jeden raz w tygodniu. Każdorazowo uczestniczyło w nich od 15 do 23 osób.

Warsztaty plastyczne - niezwykle ważną sprawą w starszym wieku jest utrzymanie dobrej sprawności manualnej. Celem ćwiczenia dłoni zorganizowane zostały warsztaty plastyczne. Seniorzy uczyli się robić z papieru różne rodzaje kwiatów, ozdobne wazony, ozdoby świąteczne związane z tradycją Wielkanocy, kartki świąteczne i okolicznościowe, witraże, lampiony, kotyliony, wieńce adwentowe i bożonarodzeniowe, papierową wiklinę, maski karnawałowe, jesienne korale i róże z liści. Odbyły się zajęcia plastyczne „Poznaj swoje województwo”. Prace plastyczne były wystawiane w Klubie Seniora, jak również w Książnicy Podlaskiej. Zajęcia poprawiły sprawność rąk uczestników, dając im jednocześnie zadowolenie i satysfakcję. Warsztaty przeprowadzono 25 razy, odbywały się one cyklicznie przez cały rok (każdorazowo udział brało od 10 - 18 osób).

Warsztaty kulinarne - to nabywanie nowych umiejętności kulinarnych, poznanie kultury krajów europejskich i azjatyckich, integracja i aktywizacja osób starszych poprzez wspólne działania. Warsztaty trwały przez cały rok, odbywały się 1 raz w miesiącu. Każdorazowo uczestniczyło od 8 -14 osób.

Warsztaty komputerowe - trwały przez cały rok. Prowadzono naukę podstaw obsługi komputera. Prowadzono indywidualne nauczanie z każdym uczestnikiem kursu (czas trwania kursu - 3 miesiące).

Kafejka internetowa - umożliwiono seniorom surfowanie po Internecie, udzielając pomocy w obsłudze.

Lektoraty językowe (z niemieckiego i angielskiego) - w roku 2011 kontynuowany był program edukacyjny - cykl zajęć z języka angielskiego i niemieckiego dla osób będących na emeryturze z terenu Białegostoku. Zajęcia odbywały się jeden raz w tygodniu w Klubie Seniora. W zajęciach uczestniczyło do 40 osób. Lektoraty odbywały się w ramach samopomocy.

Zajęcia ogólno usprawniające - odbywały się przez cały rok (4 razy w tygodniu), przy czym uczestniczyło w nich od 13 – 25 osób. Zajęcia miały na celu między innymi usprawnienie ciała i umysłu.

Wczasy na Białej - zorganizowano w Klubie Seniora w miesiącu lipcu i sierpniu. Podopieczni Klubu Seniora, którzy nie mogli wyjechać za miasto odpoczywali w ogrodzie należącym do MOPR. Uczestnicy mieli szansę lepiej się poznać i aktywnie spędzić wakacyjny czas.

Wyjazdy plenerowe fotograficzne - jednodniowe wyjazdy do pobliskich miejscowości pozwoliły poznać piękno ziemi podlaskiej.

Imprezy integracyjne:

- ✓ *Dzień babci i dziadka* - impreza integrująca środowisko seniorów przychodzących do Klubu oraz zaproszonych przedszkolaków. W imprezie udział wzięło 59 starszych osób;
- ✓ *Bal Karnawałowy Seniorów* - impreza integracyjna zorganizowana dla seniorów z terenu miasta Białegostoku (uczestniczyło 66 osób),
- ✓ *Pożegnanie Karnawału* - impreza integracyjna zorganizowana w Klubie Seniora kończąca okres karnawałowy (uczestniczyło 40 osób),
- ✓ *Kobieta Arcydziełem Wszechświata* - wspólne świętowanie oraz integracja środowiska (uczestniczyło 47 osób),
- ✓ *Ekumeniczne Śniadanie Wielkanocne* - integracja środowiska klubowiczów, podtrzymanie tradycji, dla wielu osób - przeżywanie rodzinnej atmosfery (uczestniczyło 30 osób),
- ✓ *Majówka w Świętej Wodzie* - była skierowana do seniorów z Klubu, również z innych grup i stowarzyszeń skupiających osoby starsze,
- ✓ *Grill w Ogrodzie* - impreza integracyjna (uczestniczyło 30 starszych osób),
- ✓ *Dzień Wczasowicza* - impreza integracyjna w ogrodzie (uczestniczyło 49 osób),
- ✓ *Pożegnanie lata* - impreza plenerowa w Kopisku (uczestniczyło 48 osób),
- ✓ *Klubowy Dzień Seniora* - impreza integracyjna (uczestniczyło 60 osób),
- ✓ *Miejski Dzień Seniora* - 8 listopada 2011r. odbyły się obchody Miejskiego Dnia Seniora (pod honorowym patronatem Prezydenta Białegostoku w Auli Magna Pałacu Branickich). W uroczystości uczestniczyło 200 osób, w tym seniorzy i zaproszeni goście. W trakcie uroczystości 38 osobom wręczono wyróżnienia za aktywność;
- ✓ *II Jesienny Bal Seniora* - 20 listopada 2011r. seniorzy bawili się w restauracji przy rytmach ulubionej i znanej muzyki. Imprezę uatrakcyjniły tańce integracyjne, liczne konkursy, wspólne śpiewanie pieśni, występy artystyczne seniorów, serwowano przekąski;
- ✓ *Spotkanie wigilijne* - 21 grudnia 2011r. zorganizowano w Klubie Seniora spotkanie wigilijne (uczestniczyło 58 osób),
- ✓ *Zajęcia integracyjne* - seniorzy wzięli udział w akcji „Puzzle”, grze „Kocham Cię Polsko”, zabawach pt. „Hollywood”, grach stolikowych oraz wspólnym kolędowaniu (uczestniczyło od 15 do 25 osób).

Wyjazdy jednodniowe „Poznaj swoje województwo” - wycieczki pomogły poznać ziemię podlaską, zintegrować osoby starsze, pobudzić do aktywnego wykorzystania wolnego czasu. W wyjazdach jednorazowo uczestniczyło od 40 do 48 osób.

Wyjścia do instytucji kulturalno oświatowych - do Teatru Dramatycznego im. A. Węgierki w Białymstoku, Muzeum Przyrodniczego Uniwersytetu w Białymstoku, Muzeum Historycznego, Muzeum Wnętrz Pałacowych, Muzeum Wsi Podlaskiej, Muzeum Ikon, Książnicy Podlaskiej, Okręgowej Stacji Ochrony Roślin, Biblioteki Uniwersyteckiej.

Wyjścia na wystawy pt.: „Jan Paweł II w Białymstoku w 1991 roku”, „Siano” - fotografie Wiktora Wołkwa, „60 lat Gazety Współczesnej”, „W białostockim iluzjonie”, Haftowana „Bitwa pod Grunwaldem”.

Wysłuchano koncertów - „Muzyka wokalna na przestrzeni wieków”, Recital dyplomowy studentów Uniwersytetu Muzycznego w Ratuszu, Pieśni podczas IV Podlaskiego Przeglądu Artystycznego Osób Niepełnosprawnych.

Przeprowadzono zajęcia edukacyjne - konferencje, prelekcje - m.in.: „Żyć zdrowo” (udział 17 osób), „Żywnienie osób po 60 roku życia” (31 osób), „Spotkanie z leśnikiem” zorganizowane w ramach współpracy z Książnicą Podlaską, które poszerzyło wiedzę o życiu lasu oraz pokazało ważność pracy w leśnictwie; Spotkanie z przewodnikiem „Wirtualny spacer po zabytkach Peru” - prowadzenie przewodnik z WOAK.

Uczestniczono w konferencjach:

- ✓ „*Jestem bezpieczny znam swoje prawa*” - bezpieczeństwo i zapobieganie przemocy w środowisku osób starszych i niepełnosprawnych w województwie podlaskim (18 listopada 2011 r. seniorzy z Klubu uczestniczyli w konferencji, która zwiększyła świadomość Seniorów w zakresie przysługujących im praw),
- ✓ „*Bądź świadomym konsumentem*” - 29 listopada 2011 r. seniorzy z Klubu uczestniczyli w konferencji. W ramach kampanii edukacyjnej wysłuchali prelekcji Rzecznika Konsumentów.

Współpracowano - z organizacjami i stowarzyszeniami pozarządowymi skupiającymi osoby starsze z terenu miasta Białegostoku, Uniwersytetem Medycznym w Białymstoku, Politechniką Białostocką, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej, Zespołem Szkół Gastronomicznych, Stowarzyszeniem Konsumentów Polskich, Książnicą Podlaską, Przedszkolem Samorządowym Nr 10, Przedszkolem Samorządowym Nr 31, Stowarzyszeniem Pedagogów i Animatorów KLANZA, Polskim Związkiem Niewidomych i Słabowidzących.

Podejmowane działania przyczyniły się w znacznym stopniu do integracji seniorów, ich aktywizacji w różnych sferach życia i rozwoju społecznego. Umożliwiły realizację naturalnych dla tego wieku potrzeb życiowych. Były elementem wsparcia mającego na celu: zapobieganie marginalizacji społecznej seniorów, zredukowanie monotonii i bierności w życiu seniorów na rzecz efektywniejszego i aktywnego spędzenia przez nich wolnego czasu; rozwijanie zainteresowań, utrwalenie pozytywnych przyzwyczajęń, zapobieganie zniedołężnieniu, podtrzymanie kondycji zdrowotnej, nabycie umiejętności funkcjonowania w grupie, rozwijanie aktywności ruchowej, nabycie umiejętności obsługi urządzeń służących do utrwalania obrazu, pobudzanie społecznej aktywności; realizację potrzeby przynależności, identyfikacji, tożsamości społecznej; poznanie nowych miejsc regionu i kultury.

7. Pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz osobom stosującym przemoc

W 2011r. MOPR prowadził specjalistyczne poradnictwo w szczególności psychologiczne, rodzinne i prawne, w tym zwłaszcza dotyczące przemocy w rodzinie oraz konfliktów małżeńskich i rodzinnych. W ramach ww. pomocy udzielono:

- ✓ 1 027 porad psychologicznych 787 osobom,
- ✓ 116 porad pedagogicznych 66 osobom,
- ✓ 920 porad prawnych 710 osobom,
- ✓ 1739 porad rodzinnych 1320 osobom.

Pracownicy socjalni MOPR podejmowali działania interwencyjne w środowisku w zakresie przeciwdziałania przemocy (w okresie 2011r. założono 196 „Niebieskich Kart”). Specjaliści (psycholodzy, terapeuci, pedagodzy, specjaliści pracy z rodziną) zatrudnieni w Ośrodku Interwencji Kryzysowej prowadzili:

- ✓ psychoterapię kryzysową (indywidualną i rodzinną),
- ✓ grupę wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie,
- ✓ program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc (grupy zamknięte prowadzone w Areszcie Śledczym w Białymstoku, grupy otwarte prowadzone w OIK),
- ✓ grupę socjoterapeutyczną dla dzieci oraz grupę edukacyjną dla ich rodziców z problemami wychowawczymi,
- ✓ zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców - „Szkoła dla rodziców”.

MOPR upowszechniał i popularyzował wiedzę na temat kryzysów, w tym spowodowanych przemocą w rodzinie oraz informował o sposobach radzenia sobie w przypadku ich wystąpienia. Opracował projekt pn.: „Razem przeciw przemocy” w ramach rządowego programu osłonowego pt.: „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” i realizował go we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jego najistotniejszymi elementami były: społeczna kampania informacyjna adresowana do mieszkańców Białegostoku, warsztaty dla trzech grup osób planujących pracę w grupach roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz konferencja środowiskowa zorganizowana pod patronatem Prezydenta Miasta Białegostoku. Konferencja pozwoliła na wymianę doświadczeń przedstawicieli instytucji i organizacji, które mają za zadanie przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Kobiety oraz kobiety z dziećmi znajdujące się w sytuacji kryzysowej, w tym zagrożenia bezpieczeństwa bądź życia, spowodowanej przemocą domową mogły skorzystać ze schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej do dwóch tygodni, z możliwością przedłużenia do 3 miesięcy (Ośrodek dysponuje 15 miejscami). W 2011r. OIK udzielił schronienia w hostelu 54 kobietom i 52 dzieciom.

W 2011r. MOPR realizował „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015” przyjęty uchwałą nr VII/40/11 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 28 lutego 2011r.

Prezydent Miasta Białegostoku Zarządzeniem Nr 1376/11 z dnia 19 września 2011r. powołał Zespół Interdyscyplinarny, który ma siedzibę przy MOPR. W ramach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy MOPR współpracował z: jednostkami organizacyjnymi Miasta Białegostoku, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białymstoku, Policją, ochroną zdrowia, szkołami i innymi placówkami oświatowymi, prokuraturą, sądami, kuratorami, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku, uczelniami wyższymi i organizacjami pozarządowymi. Ośrodek posiada wykwalifikowaną kadrę do wykonywania zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2011r. zorganizowano szkolenia wewnętrzne dotyczące interwencji kryzysowej w sytuacji przemocy w rodzinie dla 128 pracowników socjalnych. Ponadto 20 osób ukończyło Studium

Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie I stopnia (dzięki środkom z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

8. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego

Tabela Nr 23. Pomoc udzielona osobom opuszczającym zakłady karne i ich rodzinom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego

Wyszczególnienie		Dane
Liczba osób, którym udzielono pomocy po opuszczeniu zakładu karnego	1	143*
Liczba rodzin, którym udzielono pomocy na wniosek osoby osadzonej w zakładzie karnym	2	8
Liczba osób w ww. rodzinach, którym udzielono pomocy na wniosek osoby osadzonej w zakładzie karnym	3	26
Liczba osób, które otrzymały pracę po opuszczeniu zakładu karnego	4	11
Liczba osób, które powróciły do rodziny/środowiska po opuszczeniu zakładu karnego	5	93

*143 osobom udzielono pomocy po opuszczeniu zakładu karnego w 2011r., przy czym 63 osobom udzielono pomocy po opuszczeniu zakładu karnego przed 2011r., bowiem w dalszym ciągu mają trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego

Tabela Nr 24. Formy działań podejmowanych na rzecz osób opuszczających zakłady karne i ich rodzin

Formy działań	Opis działań
Poprawa sytuacji materialnej osadzonych i ich rodzin	świadczenia z pomocy społecznej (łącznie przyznano 143 świadczenia pieniężne i niepieniężne, w tym: na wniosek osoby osadzonej w ZK pomocą objęto 8 rodzin); generalnie była to pomoc na zaspokojenie elementarnych potrzeb życiowych i najczęściej była realizowana w formie: zasiłku okresowego, zasiłku celowego na zakup żywności lub posiłku oraz zasiłku celowego na opłaty mieszkaniowe
Udzielanie poradnictwa	poradnictwo prawne w zakresie zabezpieczenia społecznego; specjalistyczne poradnictwo psychologiczne - adekwatne do występujących spraw i problemów życiowych; praca socjalna, w tym informowanie o procedurach obowiązujących przy ubieganiu się o świadczenia z pomocy, które mogą przyczynić się do pełniejszego zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb bytowych
Znalezienie pracy przez byłych osadzonych	współpraca z PUP w zakresie pozyskania ofert zatrudnienia na otwartym rynku pracy; z innymi podmiotami realizującymi zadania w zakresie zatrudnienia socjalnego: C I S Caritas w Czarnej Białostockiej; kierowanie na kursy i szkolenia aktywizujące; udział w projekcie systemowym POKL, realizowanym przez MOPR „Aktywność Kluczem do Sukcesu” (łącznie skorzystało z ww. propozycji 14 byłych osadzonych)
Działania w zakresie sytuacji mieszkaniowej osób skazanych i ich rodzin	udzielenie pomocy w określeniu i przygotowaniu dokumentów wymaganych przy ubieganiu się o przyznanie dodatku mieszkaniowego, mieszkania komunalnego, mieszkania socjalnego lub lokalu zastępczego
Inne formy pracy z osobami skazanymi, wspierające proces ich reintegracji społecznej	kontynuacja prowadzonego przez MOPR we współpracy z Aresztem Śledczym w Białymstoku Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie
Formy współpracy OPS ze służbą więzienną	konsultacje pracowników OIK z psychologiem i wychowawcami Aresztu Śledczego przy realizacji Programu korekcyjno-edukacyjnego (program skierowany do sprawców przemocy w rodzinie); współpraca pracowników socjalnych MOPR ze służbą więzienną w zakresie pozyskiwania informacji o osadzonych - w okresie ich pobytu w zakładzie karnym (istotnych w prowadzonych postępowaniach na rzecz pomocy ich rodzinom)
Współpraca z NGO na rzecz osób skazanych i ich rodzin	kierowanie do NGO członków rodzin skazanych, w celu objęcia ich pomocą żywnościową w naturze (PEAD); zgłaszanie byłych osadzonych do uczestnictwa w kontynuacji projektu aktywizacji zawodowej Fundacji Szansa - w ramach Programu „Skazani na sukces na rynku pracy po opuszczeniu zakładu karnego”

V. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w ramach realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w 2011r. dofinansował ze środków PFRON:

- ✓ uczestnictwo osób niepełnosprawnych i opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych - 638 osobom,
- ✓ likwidację barier architektonicznych - 11 osobom,
- ✓ likwidację barier w komunikowaniu się - 47 osobom,
- ✓ likwidację barier technicznych - 47 osobom,
- ✓ zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów - 1179 osobom,
- ✓ zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny - 38 osobom,
- ✓ działalność warsztatów terapii zajęciowej - 117 osobom.

Tabela Nr 25. Zestawienie zbiorcze realizowanych zadań w 2011r.

Lp.	Nazwa zadania	Liczba wniosków*	Liczba zawartych umów/pozytywnie rozpatrzonych wniosków*	Kwota wypłaconego dofinansowania (w zł)
1.	Barьеры techniczne	65	46	53 521
2.	Barьеры w komunikowaniu się	70	34	35 988
3.	Barьеры architektoniczne	65	12	71 883
4.	Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	1 441	1 428	626 138
5.	Sprzęt rehabilitacyjny – osoby niepełnosprawne	46	31	23 729
6.	Sprzęt rehabilitacyjny – jednostki	0	0	0
7.	Turnusy rehabilitacyjne	Dorośli	615	458 854
		Dzieci	114	118 310
8.	Sport, kultura, rekreacja i turystyka	30	0	0
9.	Warsztaty terapii zajęciowej			1 731 076
Razem:		3 175	2 280	1 731 132

* nie dotyczy uczestników wtz

Tabela Nr 26. Zestawienie zbiorcze realizowanych zadań w 2011r. w zakresie rehabilitacji dzieci i młodzieży

Lp.	Rehabilitacja dzieci i młodzieży	Liczba wniosków	Liczba zawartych umów/pozytywnie rozpatrzonych wniosków	Kwota wypłaconego dofinansowania (w zł)
1.	Barьеры techniczne	4	3	8 960
2.	Barьеры w komunikowaniu się	27	14	23 080
3.	Barьеры architektoniczne	3	2	40 006
4.	Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	189	186	144 850
5.	Sprzęt rehabilitacyjny – osoby niepełnosprawne	14	7	7980
6.	Sprzęt rehabilitacyjny – jednostki	0	0	0
7.	Sport, kultura, rekreacja i turystyka	10	0	0
Razem:		247	212	224 876

Tabela Nr 27. Wykaz działających na terenie Miasta Białegostoku warsztatów terapii zajęciowej

Lp.	Nazwa jednostki prowadzącej WTZ	Siedziba warsztatu (ul.)	Budżet ogółem w zł	Liczba uczestników	Kwota dofinansowania wypłaconego przez MOPR ze środków PFRON (w zł)	Kwota dofinansowania wypłaconego z budżetu Miasta (w zł)	niewykorzystanych środków z dofinansowania wypłaconego przez MOPR ze środków PFRON (w zł)
1.	Fundacja AC ul. 27 lipca 64	Pogodna 4	575 400	35	517 860	57 540	0
2.	Spółdzielnia SNB, ul. Kraszewskiego 26/2	Kraszewskiego 26/2	361 680	22	325 512	36 168	13
3.	Caritas Archidiecezji Białostockiej ul. Warszawska 32	Knyszyńska 12a	493 200	30	443 880	49 320	2

4.	P.W. „JARD” Al. Jana Pawła II 54	Transportowa 4	493 200	30	443 880	49 320	41
Razem:			1 923 480	117	1 731 132	192 348	56

Na terenie Białegostoku w 2011 roku funkcjonowały cztery warsztaty terapii zajęciowej. Początkowo, rehabilitacji poddawanych było 117 osób niepełnosprawnych, w tym 111 niepełnosprawnych mieszkańców Białegostoku. W ciągu 2011 roku 22 uczestników warsztatów terapii zajęciowej z różnych względów zostało skreślonych z list uczestników, m.in. 16 z nich skierowano do ośrodków wsparcia (Środowiskowego Domu Samopomocy, mieszczącego się w Białymstoku przy ul. Białej 13/33 oraz nowego - działającego od 1.XII.2011r. - Środowiskowego Domu Samopomocy, mieszczącego się w Białymstoku przy ul. Pogodnej 63), 1 uczestniczka podjęła staż zawodowy. Na zwolnione miejsca zakwalifikowano nowych uczestników. Nowo przyjęte osoby posiadają orzeczenia o niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej. Od 1.09.2011r. nastąpiła zmiana podmiotu prowadzącego warsztaty z AC Spółka Akcyjna na Fundację AC. W 2012r. Fundacja AC mieszcząca się przy ul. Pogodnej 4 przewiduje zmienić siedzibę na mniejszą - przy ul. Storczykowej 7. W związku tym na dziesięć zwolnionych miejsc nie zakwalifikowano żadnego nowego uczestnika. Dlatego na koniec roku liczba uczestników w warsztatach terapii zajęciowej wyniosła 107 osób. Większość uczestników terapii zajęciowej to niepełnosprawni z orzeczonym znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, głównie z powodu upośledzenia umysłowego, choroby psychicznej i dysfunkcji narządu wzroku. W roku 2011 działalność warsztatów terapii zajęciowej finansowana była ze środków PFRON (90%) oraz ze środków Miasta Białystok (10%).

VI. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU USTAWY O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH, O POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW ORAZ O DODATKACH MIESZKANIOWYCH

1. Świadczenia rodzinne

Świadczeniami rodzinnymi są:

- ✓ zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- ✓ świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne,
- ✓ zapomoga wypłacana przez gminy,
- ✓ jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

W 2011r. przyjęto 16 135 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych, w tym:

- ✓ zasiłki rodzinne i opiekuńcze - 13 107,
- ✓ jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka - 2 485,
- ✓ pomoc finansowa dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne - 543.

W 2011r. przekazano 134 sprawy według właściwości, w tym:

- ✓ akta świadczeń rodzinnych do ROPS - 60,
- ✓ wnioski świadczeń rodzinnych do ROPS - 59,
- ✓ wnioski świadczeń rodzinnych do gmin - 3,
- ✓ pisma zgodnie z właściwością do różnych podmiotów - 12.

W sprawie świadczeń rodzinnych wydano 16 188 decyzji dla 10 484 rodzin, w tym:

- ✓ przyznających - 12 738,
- ✓ odmownych - 1 035,
- ✓ zmieniających - 910,
- ✓ stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia - 631,
- ✓ rozkładających na raty nienależnie pobrane świadczenia - 72,
- ✓ częściowo umarzających należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń - 47,
- ✓ odmawiających umorzenia nienależnie pobranych świadczeń - 73,
- ✓ uchylających z powodu zastosowania przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego - 159,
- ✓ w sprawie pomocy finansowej realizowanej w ramach rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne - 523.

Środki finansowe przeznaczone na:

- wypłatę świadczeń rodzinnych - 35 009 684 zł,
- podwyższony dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowe miejskie), - 415 000 zł,

- pomoc finansowa dla osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne - 103 100 zł,
- składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe - 585 844 zł,
- składkę na ubezpieczenie zdrowotne - 113 210 zł.

W 2011r. dokonano zwrotu nienależnie pobranych świadczeń przez osoby zobowiązane w wysokości 275 605 zł.

Tabela Nr 28. Szczegółowa informacja dotycząca wydatkowanych środków, liczby wypłaconych świadczeń z podziałem na poszczególne rodzaje zasiłków i świadczeń w 2011r.

Lp.	Rodzaj świadczeń	2011r.	
		Kwota wydatków w 2011r.	Liczba świadczeń w 2011r.
1.	Zasiłki rodzinne	12 329 022	146 024
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	7 559 509	49 315
2.1	urodzenia dziecka	830 000	830
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	2 392 527	6 128
2.3	samotnego wychowywania dziecka	1 502 872	8 666
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	598 680	7 838
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	873 000	8 739
2.6	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	14 310	159
2.7	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której jest szkoła	11 400	228
2.8	wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 336 720	16 727
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (wiersz 1+ 2)	19 888 531	195 339
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	8 304 578	54 336
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	3 706 575	7 230
6.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	3 110 000	3 110
7.	razem (wiersz 3+4+5+6)	35 009 684	260 015
8.	Realizacja rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne	103 100	1031
9.	składka na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	585 844	4415
10.	składka na ubezpieczenie zdrowotne	113 210	2419

W 2011r. widoczny jest spadek liczby i kwoty wydatków na zasiłki rodzinne wraz z dodatkami do zasiłków rodzinnych. Sytuacja taka ma miejsce, ponieważ od 2004r. nie uległo zmianie kryterium dochodowe, na podstawie którego organ przyznaje świadczenia rodzinne, przez co wiele osób utraciło do nich uprawnienia. Natomiast nastąpił wzrost wydatków na wypłatę świadczeń pielęgnacyjnych (o około 49%) w stosunku do 2010r. Powyższe wynika ze zmiany przepisów dających możliwość ubiegania się o świadczenie pielęgnacyjne innym osobom niż spokrewnione w pierwszym stopniu, na których ciąży obowiązek alimentacyjny (np. wnuki na dziadka).

W 2011r. na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 października 2011r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne zostało zlecone wykonanie zadania w formie pomocy finansowej realizowanej w ramach rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne. Powyższa pomoc przyznawana była niezależnie od dochodu. Prawo do dodatkowego świadczenia w wysokości 100 zł miesięcznie przysługiwało osobie mającej ustalone za miesiąc listopad lub grudzień 2011r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. W okresie XI-XII.2011r. wypłacono 1031 świadczeń na kwotę 103 100 zł.

Dział Świadczeń Rodzinnych MOPR, zgodnie z Uchwałą Nr XLII/463/05 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 30 maja 2005r., w okresie I-XII.2011r. wypłacił dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka 830 rodzinom (830 świadczeń) na kwotę 415 000 zł.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych marszałek województwa w przypadku ustalenia, że mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wydaje decyzję przyznającą świadczenia rodzinne, które wypłaca organ właściwy. W ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego MOPR na podstawie 7 decyzji wypłacił w okresie I-XII.2011r. – 195 świadczeń na kwotę 17 721 zł.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Białymstoku w sprawie świadczeń rodzinnych wydało 261 rozstrzygnięć.

Tabela Nr 29. Informacja z postępowania decyzyjnego za okres od 01.01.2011r.-31.12.2011r.

rodzaj decyzji	ilość decyzji ogółem	ilość wniesionych odwołań	ilość decyzji zmienionych w trybie art.132 k.p.a	sposób rozstrzygnięcia odwołań						ilość odwołań w trakcie rozpatrywania
				postanowiono o niedopuszczalności odwołania	utrzymano w mocy	uchylono i wydano nową decyzję	uchylono i umorzono postępowanie	umorzono postępowanie odwoławcze	uchylono i przekazano sprawę do ponownego rozpatrzenia	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Decyzje w sprawie świadczeń rodzinnych	16 188	312	21	7	127	67	14	0	46	30

2. Fundusz alimentacyjny i dłużnicy alimentacyjni

W 2011r. złożono 2 145 wniosków na świadczenia z funduszu alimentacyjnego. W zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydano 2 887 decyzji dla 1 714 rodzin, w tym:

- ✓ przyznających - 2 410,
- ✓ odmownych - 99,
- ✓ zmieniających - 303,
- ✓ stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia - 34,
- ✓ rozkładających na raty należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń - 9,
- ✓ częściowo umarzających należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń - 9,
- ✓ odmawiających umorzenia nienależnie pobranych świadczeń - 13.

Tabela Nr 30. Szczegółowa informacja dotycząca wydatkowanych środków i liczby wypłaconych świadczeń z podziałem na poszczególne rodzaje zasiłków i świadczeń w 2011r.

Lp.	Rodzaj świadczeń	2010		2011	
		Kwota wydatków w 2010r.	Liczba świadczeń w 2010r.	Kwota wydatków w 2011r.	Liczba świadczeń w 2011r.
1	Fundusz alimentacyjny	9 345 131	28 227	10 064 449	28 770
2.	Zaliczki alimentacyjne	7 831	39	0	0

W 2011r. dokonano zwrotu:

- nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - 33 651 zł,
- nienależnie pobranej zaliczki alimentacyjnej - 1 935 zł.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Białymstoku w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydało 41 rozstrzygnięć.

Tabela Nr 31. Informacja z postępowania decyzyjnego za okres od 01.01.2011r.-31.12.2011r.

rodzaj decyzji	ilość decyzji ogółem	ilość wniesionych odwołań	ilość decyzji zmienionych w trybie art.132 k.p.a	sposób rozstrzygnięcia odwołań						ilość odwołań w trakcie rozpatrywania
				postanowiono o niedopuszczalności odwołania	utrzymano w mocy	uchylono i wydano nową decyzję	uchylono i umorzono postępowanie	umorzono postępowanie odwoławcze	uchylono i przekazano sprawę do ponownego rozpatrzenia	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Decyzje wydane w sprawach funduszu alimentacyjnego	2887	52	9	1	29	0	4	0	7	2

W 2011r. wydano 2 393 decyzji w sprawach dotyczących dłużników alimentacyjnych, w tym:

- o zwrocie należności przez dłużnika alimentacyjnego - 2 064 decyzji,

- umarzających należności od dłużników alimentacyjnych - 329 decyzji,
w tym:
 - ✓ rozkładających na raty - 73,
 - ✓ odmawiających umorzenia - 207,
 - ✓ odraczających termin płatności - 30,
 - ✓ umarzających częściowo zadłużenie - 7,
 - ✓ umarzających zadłużenia z tytułu zaliczki alimentacyjnej - 12.

W 2011 r. dokonano zwrotu świadczeń:

- przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - 1 150 018,07 zł,
- przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej - 215 609,11 zł.

W 2011 r. podjęto 3 124 postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

Tabela Nr 32. Informacja w zakresie podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych w roku 2011 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba podjętych działań
1.	Wydanie wniosku o przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego	1289
2.	Przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego	492
3.	Przekazanie komornikowi sądowemu informacji pochodzących z wywiadu	492
4.	Zwrócenie się z wnioskiem do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji	348
5.	Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego	762
6.	Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	400
7.	Skierowanie wniosku o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	104
8.	Złożenie do Sądu wniosku w sprawie ustanowienia kuratora dłużnikowi alimentacyjnemu	41
Łącznie:		3928

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Białymstoku w sprawie dłużników alimentacyjnych wydało 50 rozstrzygnięć.

Tabela Nr 33. Informacja z postępowania decyzyjnego za okres od 01.01.2011 r.-31.12.2011 r.

rodzaj decyzji	ilość decyzji ogółem	ilość wniesionych odwołań	ilość decyzji zmienionych w trybie art.132 k.p.a	sposób rozstrzygnięcia odwołań						ilość odwołań w trakcie rozpatrywania
				postanowiono o niedopuszczeniu do rozpoznania	utrzymano w mocy	uchylono i wydano nową decyzję	uchylono i umorzono postępowanie	umorzono postępowanie odwoławcze	uchylono i przekazano sprawę do ponownego rozpatrzenia	
1	2	4	5	7	8	9	10	11	12	13
Decyzje w sprawach dłużników alimentacyjnych	2393	59	0	3	24	0	1	0	22	9

3. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych na okres sześciu miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. W 2011 r. złożono 12 736 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Wydano 13 348 decyzji dla 9 111 rodzin.

W 2011 roku wyznaczono 288 wywiadów środowiskowych. Po ustaleniu terminu przeprowadzenia wywiadu, 17 wnioskodawców zrezygnowało z ubiegania się o przyznanie dodatku mieszkaniowego. W wyniku przeprowadzonych wywiadów wydano 35 decyzji odmawiających przyznania dodatku mieszkaniowego.

Tabela Nr 34. Szczegółowa informacja dotycząca wydatkowanych środków oraz liczby wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2011 r.

Wyszczególnienie	2011 rok		
Liczba przyjętych wniosków ogółem	12 736		
Decyzje rozstrzygające o sposobie rozpatrzenia złożonych wniosków, z tego użytkownikom mieszkań:	Liczba decyzji pozytywnych	Liczba decyzji negatywnych	Łączna liczba decyzji
- komunalnych	4 459	59	4 518
- spółdzielczych	5 748	200	5 948
- wspólnot mieszkaniowych	1 198	28	1 226
- prywatnym	39	2	41
- towarzystw budownictwa społecznego	752	5	757
- innych	244	2	246
razem	12 440	296	12 736
Kwota dodatków mieszkaniowych wynikająca z wydanych decyzji z tego użytkownikom mieszkań:	14 474 119 zł		
-komunalnych	5 980 025 zł		
- spółdzielczych	5 527 378 zł		
- wspólnot mieszkaniowych	1 150 373 zł		
- prywatnym	45 492 zł		
- towarzystw budownictwa społecznego	1 339 553 zł		
- innych	431 298 zł		
Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych wynikająca z wydanych decyzji z tego użytkownikom mieszkań :	74 724 zł		
- komunalnych	26 576		
- spółdzielczych	35 051		
- wspólnot mieszkaniowych	7 105		
- prywatnym	198		
- towarzystw budownictwa społecznego	4 344		
- innych	1 450		
Średnia kwota wypłaconego dodatku wynikająca z wydanych decyzji z tego użytkownikom mieszkań:	193 zł		
-komunalnych	225 zł		
- spółdzielczych	157 zł		
- wspólnot mieszkaniowych	161 zł		
- prywatnym	229 zł		
- towarzystw budownictwa społecznego	308 zł		
- innych	297 zł		

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Białymstoku w sprawie dodatków mieszkaniowych wydało 731 rozstrzygnięć.

Tabela Nr 35. Informacja z postępowania decyzyjnego za okres od 01.01.2011r.-31.12.2011r.

rodzaj decyzji	ilość decyzji ogółem	ilość wniesionych odwołań	ilość decyzji zmienionych w trybie art.132 k.p.a	sposób rozstrzygnięcia odwołań						ilość odwołań w trakcie rozpatrywania
				postanowiono o niedopuszczeniu do rozpoznania	utrzymano w mocy	uchylono i wydano nową decyzję	uchylono i umorzono postępowanie	umorzono postępowanie odwoławcze	uchylono i przekazano sprawę do ponownego rozpatrzenia	
1	2	4	5	7	8	9	10	11	12	13
Decyzje w sprawie dodatków mieszkaniowych	13348	880	5	2	30	694	0	0	5	144

VII. WSPÓŁPRACA MOPR Z INNYMI PODMIOTAMI

W 2011r. w ramach pomocy w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin MOPR współpracował z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, które udzielały klientom Ośrodka wsparcia, a w szczególności:

- z Dziennym Domem Pomocy Społecznej - zapewnienie posiłku, usług opiekuńczych w formie organizacji czasu wolnego, gimnastyki usprawniającej,
- z Caritas Archidiecezji Białostockiej - kierowanie bezdomnych do noclegowni, schroniska, ogrzewalni, domu dla bezdomnych, kierowanie osób bezdomnych/bezrobotnych do projektu realizowanego przez Caritas, kierowanie osób/rodzin w celu zaopatrzenia w odzież,
- z Prawosławnym Ośrodkiem Miłosierdzia Diecezji Białostocko-Gdańskiej ELEOS - kierowanie dzieci do świetlic terapeutycznych (przy ul. Św. Proroka Eliasza, ul. Dojnowskiej, ul. Warszawskiej),
- ze Zgromadzeniem Sióstr Pasterzanek - kierowanie dzieci do świetlicy,
- z PCK, PKPS i Caritas - w zakresie sprawowania opieki nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, poprzez świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania tych osób oraz informowania klientów o zasadach przyznawania i odpłatności za usługi,
- z Zarządem Mienia Komunalnego - informowanie klientów o możliwości ubiegania się o mieszkanie z zasobów gminy, popieranie ich wniosków o przydział lokalu, udzielanie informacji osobom/rodzinom zamieszkującym w lokalach komunalnych o możliwości przystąpienia do „Programu Pomocy Osobom i Rodzinom Zagrożonym Eksmisją” oraz o możliwości uzyskania ulg w opłatach mieszkaniowych,
- z Powiatowym Urzędem Pracy w Białymstoku, doradcami zawodowymi - kierowanie osób do prac społecznie użytecznych, na kursy, szkolenia, do klubu pracy; w celu uzyskania statusu osoby bezrobotnej,
- ze Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie „Droga”, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej Zarząd Miejski, Prawosławnym Ośrodkiem Miłosierdzia ELEOS, Stowarzyszeniem Kontakt Miast Białostok – Eindhoven, Stowarzyszeniem Penitencjarnym „PATRONAT”, Stowarzyszeniem „Ku Dobrej Nadziei”, przykościelnymi zespołami charytatywnymi Caritas, Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów - kierowanie osób/rodzin celem uzyskania pomocy żywnościowej, pomocy żywnościowej świątecznej oraz pomocy żywnościowej w ramach programu PEAD,
- ze Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie „Droga”, Zgromadzeniem Sióstr Pasterzanek, Polskim Czerwonym Krzyżem, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, Związkiem Harcerstwa Polskiego, Caritas Archidiecezji Białostockiej, Prawosławnym Ośrodkiem Miłosierdzia ELEOS, „Teatrem Forma”, Stowarzyszeniem „Jeden Świat”, Departamentem Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Zgromadzeniem Zakonnym Służebnic Matki Dobrego Pasterza Nasz Dom „Dobry Pasterz”, Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Harcerskich „Otwórzmy Bramy”, Centrum Sztuk i Sportów Walki, Zespołem Szkół Ogólnokształcących Nr 10 - w zakresie zapewnienia wypoczynku letniego i zimowego dzieciom z rodzin najuboższych,
- z jednostkami ochrony zdrowia, a zwłaszcza szpitalami - w celu objęcia osób nieubezpieczonych ubezpieczeniem zdrowotnym, a w razie potrzeby - usługami opiekuńczymi po zakończeniu leczenia,
- z lekarzami rodzinnymi, pielęgniarkami środowiskowymi - wymiana informacji, wspólne wizyty w środowisku, uzyskanie zaświadczeń o stanie zdrowia klientów pomocy społecznej,
- z Caritas Archidiecezji Białostockiej, a w szczególności z Domem dla Bezdomnych - organizacja spotkania integracyjnego z osobami bezdomnymi i zagrożonymi bezdomnością z terenu Białegostoku z okazji „Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem”,
- ze szkołami - zapewnienie posiłku dzieciom i młodzieży, wyposażenie uczniów w podręczniki i przybory szkolne,
- z sądami, kuratorami sądowymi - wymiana informacji, kierowanie wniosków o objęcie kuratelą,
- Policją, strażą miejską oraz mieszkańcami miasta Białegostoku we wskazywaniu miejsc pobytu osób bezdomnych w celu objęcia ich ochroną przed skutkami zimy,
- z zespołami parafialnymi Caritas Archidiecezji Białostockiej, Policją oraz wychowawcami podwórkowymi - organizowanie czasu wolnego dzieciom,
- z klubami abstynenckimi, Stowarzyszeniem Rodzin Abstynenckich „Przymierze”, poradniami i ośrodkami terapii, dzielnicowymi - kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych na terapię, kierowanie na zdiagnozowanie uzależnienia od alkoholu,
- z Polskim Stowarzyszeniem Pedagogów i Animatorów KLANZA - prowadzenie zabaw z okazji Dnia Dziecka oraz uczestnictwo pracowników socjalnych w warsztatach „Liderów Społeczności Lokalnej”,
- ze Stowarzyszeniem Penitencjarnym „Patronat” - kierowanie osób opuszczających zakłady karne do schroniska,
- z Klubem Pacjenta „Przystań”, Stowarzyszeniem Samopomocowym „Radość” Dzielnicy Dziesięciny II, Stowarzyszeniem „Pomoc Osobom z Chorobą Alzheimera” w sprawach osób niepełnosprawnych,

- z Chrześcijańskim Centrum Edukacyjnym „Diament” - zorganizowanie imprezy noworocznej dla dzieci z rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej,
- ze Stowarzyszeniem „Ku Dobrej Nadziei” - zorganizowanie Dnia Dziecka, kierowanie osób do Centrum Integracji Społecznej.

W 2011r. w ramach współpracy ze szkołami i uczelniami w MOPR odbyło praktykę 17 studentów. Ponadto 10 studentom/pracownikom wyższych uczelni umożliwiono przeprowadzenie badań naukowych bądź udzielono informacji wykorzystanej do napisania pracy licencjackiej/magisterskiej.

Udział MOPR w projektach badawczych

- ✓ „Diagnoza dotycząca osób stosujących przemoc w rodzinie” - realizowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Celem badań było uzyskanie informacji dotyczących osób stosujących przemoc w rodzinie biorących udział w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. Wyniki tych badań zostaną wykorzystane w kolejnych latach do realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i będą opublikowane na stronach internetowych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej;
- ✓ „Stan zastany funkcjonowania Lokalnych Zespołów Interdyscyplinarnych obejmujący okres od września 2010r. do lutego 2011r. oraz od marca 2011r. do października 2011r.” - realizowany przez Białostocką Fundację Kształcenia Kadr. Celem badania było dokonanie diagnozy stanu zastanego w obszarze tworzenia i funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych w gminach województwa podlaskiego. Badaniem objęci byli również inni przedstawiciele instytucji wchodzących w skład Lokalnych Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu województwa podlaskiego;
- ✓ Badania dotyczące przemocy w rodzinie doświadczanej przez ludzi starych - przeprowadzone przez Zakład Socjologii Edukacji Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku. Celem badania była eksploracja zjawiska przemocy wobec osób powyżej 60 r.ż. oraz zainteresowanie tym problemem możliwie jak największej liczby osób, instytucji i środowisk, które mogą przyczynić się do poprawienia sytuacji ofiar przemocy, jak też i do podjęcia skutecznych działań prewencyjnych;
- ✓ „Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w województwie podlaskim. Premoc jako przyczyna dysfunkcji rodzin” - przeprowadzone przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Celem badania było rozpoznanie skali i przyczyn zjawiska przemocy w rodzinie w województwie podlaskim oraz określenie postaw wobec problemu przemocy.

Udział MOPR w konferencjach/seminariach

- ✓ V Wojewódzka Konferencja Metodyczna pt. „Współczesne zagrożenia w okresie kryzysu tożsamości dziecka” - wykład pt. „Sekty jako zagrożenie dla kształtowania tożsamości młodzieży w okresie dojrzewania”;
- ✓ seminarium pt. „Dzieci i młodzież z terenu woj. podlaskiego w kontekście współczesnych problemów” organizowane przez Obserwatorium Integracji Społecznej Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Białymstoku oraz Podlaskie Kuratorium Oświaty w Białymstoku (wykład pt. „Premoc w rodzinie - doświadczenia Ośrodka Interwencji Kryzysowej”);
- ✓ spotkanie zorganizowane przez Oddział Programów Pomocy Społecznej Wydziału Polityki Społecznej PUW na temat realizacji przez powiaty zadań z zakresu administracji rządowej (realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców stosujących przemoc w rodzinie) - wykład pt. „Dobre praktyki w zakresie opracowywania i realizacji oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie”;
- ✓ seminarium dla przedstawicieli ochrony zdrowia z zakresu problematyki przemocy w rodzinie - wykład pt. „Charakterystyka osób uwikłanych w przemoc”;
- ✓ seminarium pt. „Prawne i praktyczne aspekty dotyczące handlu ludźmi” zorganizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku - wykład pt. „Pomoc ofiarom handlu ludźmi - zadania pomocy społecznej”;
- ✓ seminarium organizowane przez Główny Urząd Statystyczny pn. „Ubóstwo w Polsce - wybrane problemy”;
- ✓ konferencja pt. „Być Romką w XXI wieku” - zorganizowana przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów (Sekretarza Stanu Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania);
- ✓ XI Ogólnopolska Konferencja Pracowników Socjalnych - zorganizowana przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej;
- ✓ konferencja pt. „Sytuacja cudzoziemców w Polsce - stan, możliwości, potrzeby” - zorganizowana przez Caritas Polska i MOPR w Lublinie;
- ✓ seminarium organizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Białymstoku wraz z Katedrą Polityki Społecznej Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w

Białymstoku pn. „Ewaluacja w pracy socjalnej – znaczenie dla rozwoju badań, kształcenia, praktyki” – prelekcja nt. „Praca socjalna w MOPR w Białymstoku na przykładzie matek dzieci niepełnosprawnych”.

Udział pracowników MOPR w mass mediach

- ✓ udział w audycji pt. „Jaki jest współczesny ojciec” w Radio Białystok,
- ✓ udział w audycji pt. „Dorośle dzieci alkoholików” w Radio Białystok,
- ✓ udział w audycji pt. „Jak przeciwdziałać przemocy w rodzinie” w Radio Białystok.

Udział Ośrodka Interwencji Kryzysowej i pracowników socjalnych w akcjach

- ✓ Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw organizowany przez Ministerstwo Sprawiedliwości,
- ✓ projekt „Nasze osiedle” organizowany przez Urząd Miejski w Białymstoku oraz Komendę Wojewódzką i Miejską Policji w Białymstoku.

Szkolenia organizowane przez pracowników Ośrodka

- ✓ szkolenie dla pracowników socjalnych MOPR w Białymstoku „Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie”. Jedna sesja szkoleniowa trwała 20 godzin i obejmowała cztery moduły tematyczne: praca z osobami doświadczającymi przemocy, praca z osobami stosującymi przemoc, przemoc wobec dzieci, aspekty prawne. Przeszkolonych zostało osiem 16-osobowych grup (łącznie 128 osób);
- ✓ w OIK odbyły się trzy spotkania grupy wsparcia dla pracowników socjalnych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Poruszane były sprawy organizacyjne mające na celu zwiększenie efektywności pracy, pracownicy dzielili się swoimi obawami i problemami związanymi z ich nową sytuacją zawodową. Uczestnicy spotkania omawiali również indywidualne przypadki rodzin oraz wspólnie szukali rozwiązań określonych problemów;
- ✓ spotkanie z pedagogami szkolnymi w Miejskim Ośrodku Doradztwa Metodycznego w Białymstoku pt. „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w świetle nowych regulacji prawnych oraz na temat pomocy świadczonej przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej”.

VIII. KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE

Na dzień 31.12.2011r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Białymstoku zatrudnione były 354 osoby, spośród których 152 osoby to pracownicy socjalni.

Według stanu na dzień 31.12.2011r. 269 pracowników posiadało wykształcenie wyższe, 55 osób - policealne, 27 osoby - średnie, 1 osoba - zasadnicze zawodowe i 2 osoby - podstawowe. Specjalizacją legitymowało się 53 pracowników Ośrodka, w tym: specjalizację I stopnia w zawodzie pracownik socjalny posiadało - 40 osób, specjalizację II stopnia w zawodzie pracownik socjalny - 1 osoba, specjalizację z organizacji pomocy społecznej - 12 osób.

Pracownicy MOPR podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w licznych kursach i szkoleniach. W ciągu roku 494 pracowników Ośrodka uczestniczyło w 87 szkoleniach (niektórzy kilkakrotnie).

Przepisy prawne

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej Miasta Białymstoku, realizującą w roku 2011 zadania gminy i powiatu w oparciu o:

1. Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Białegostoku na lata 2011 - 2020 przyjętą Uchwałą Nr XXI/199/11 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 30 grudnia 2011r.,
2. Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 - 2015 przyjęty Uchwałą Nr VII/40/11 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 28 lutego 2011r.,
3. Program Pomocy Społecznej Miasta Białegostoku na lata 2011 - 2013 przyjęty Uchwałą XII/97/11 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 30 maja 2011r.,
4. Gminny program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez Mieszkańców Białegostoku przyjęty Uchwałą Nr LXI/802/10 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 8 listopada 2010r.,
5. Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
6. Ustawę z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. 2005 r. Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.),
7. Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
8. Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2011r. Nr 231, poz. 1371 z późn. zm.),
9. Ustawę z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.),

10. Ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.),
11. Ustawę z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. 2011r. Nr 43, poz. 225 z późn. zm.),
12. Ustawę z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. 2002r. Nr 42, poz. 371 z późn. zm.),
13. Ustawę z dnia 13 czerwca 2003r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2011r. Nr 264, poz. 1573 z późn. zm.),
14. Ustawę z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.),
15. Ustawę z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.),
16. Ustawę z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964r. Nr 9, poz. 59 z późn. zm.),
17. Ustawę z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2006r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.),
18. Ustawę z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.),
19. Ustawę z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.),
20. Ustawę z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. 2009r. Nr 1, poz. 7 z późn. zm.),
21. Ustawę z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732 z późn. zm.),
22. Ustawę z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2001 Nr 71, poz. 734 z późn. zm.),
23. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 lipca 2009r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 127, poz. 1055),
24. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1262),
25. inne ustawy i przepisy wykonawcze z zakresu pomocy społecznej.

30.03.2012r.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Białymstoku
mgr Zdzisława Sawicka

WZ. PREZYDENTA MIASTA
Adam Pawłowski
ZASTĘPCA PREZYDENTA

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

10.02.2012
dr hab. Renata Przygodzka